

Redogörelse till riksdagen 2025/26:NR1

Nordiska rådets svenska delegations redogörelse för verksamheten under 2025

Till riksdagen

Nordiska rådets svenska delegation överlämnar härmed bifogad redogörelse för sin verksamhet under 2025.

Stockholm den 1 mars 2026

Heléne Björklund (S)
delegationsordförande

Lena Eklöf
delegationssekreterare

Innehållsförteckning

- 1 Sammanfattning 3
- 2 Församlingens roll, uppgifter och organisering 5
- 3 Riksdagens delegation till församlingen 9
- 4 Den svenska delegationens verksamhet under 2025 14
- 5 Svenska presidentskapet i Nordiska rådet 2025 16
- 6 Nordiska rådets verksamhet under 2025 20
 - 6.1 Nordiska rådets sessioner under 2025 20
 - 6.2 Nordiska rådets presidium 22
 - 6.3 Utskottet för ett hållbart Norden 26
 - 6.4 Utskottet för kunskap och kultur i Norden 27
 - 6.5 Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden 28
 - 6.6 Utskottet för välfärd i Norden 31
 - 6.7 Kontrollkommittén 33
- 7 Planer för verksamheten under 2026 37
- 8 Den parlamentariska Östersjökonferensen 38
 - 8.1 Riksdagens delegation till den parlamentariska Östersjökonferensen 38
 - 8.2 Den svenska delegationens verksamhet 39
 - 8.3 Den 34:e parlamentariska Östersjökonferensen 39
 - 8.4 Övrig verksamhet 40
- 9 Den arktiska parlamentarikerkonferensen 44
 - 9.1 Riksdagens delegation till den arktiska parlamentarikerkonferensen 44
 - 9.2 Den permanenta arktiska parlamentarikerkommittén 46
 - 9.3 Övrig verksamhet 48
- Bilaga 1*
Förteckning över rekommendationer och interna beslut 49
- Bilaga 2*
Missiv parlamentariska Östersjökonferensen 50
- Bilaga 3*
Missiv arktiska parlamentarikerkonferensen 51

1 Sammanfattning

Nordiska rådet består av 87 ledamöter från Danmark, Finland, Färöarna, Grönland, Island, Norge, Sverige och Åland som möts årligen vid fem tillfällen i sina partigrupper, i presidiet och i sina utskott samt i plenar. Under året bereds ärenden som ofta föreslagits av partigrupperna och sedan beretts i presidiet eller i ett utskott och slutligen beslutats i plenar i samband med en temasession eller session. Under 2025 antog rådet 14 rekommendationer som skickades till ministerrådet eller de nordiska regeringarna och ibland till både ministerrådet och regeringarna.

Sverige innehade presidentskapet för Nordiska rådet under 2025. Rubriken för det svenska presidentskapsprogram var Norden tillsammans – Nordisk nytta och sammanhållning i en orolig tid. Delegationen ville att Nordiska rådet skulle fokusera på Nordiska rådets kärnuppgifter, såsom att verka för att göra det enklare att leva och arbeta i Norden, riva gränshinder samt stärka den nordiska gemenskapen och sammanhållningen. Presidentskapsprogrammet hade fyra underrubriker som löd: nordisk vardagsnytta, ett integrerat Norden, sammanhållning och nationell förankring.

Under året satte dessa teman den övergripande agendan för presidie-, utskotts- och plenarmöten samt seminarier och sidoevent. Huvudtemat för toppmötet med de nordiska regeringsledarna under Nordiska rådets 77:e session, som ägde rum i riksdagen under svenskt värdskap, var nordisk sammanhållning och nordisk vardagsnytta. Diskussionen lyfte bland annat hur Norden tillsammans kan skapa en ökad trygghet för nordiska medborgare, hur de nordiska länderna tillsammans kan säkra demokrati och grundläggande nordiska värden i en alltmer orolig och auktoritär omvärld samt hur kultur och utbildning kan stärka nordisk samhörighet och medborgarnas resiliens.

Mycket fokus under året kom att ligga på att vi lever i en orolig tid, och sammanhållning och samarbete är viktigare än någonsin. Det framhölls kontinuerligt att de nordiska länderna behöver arbeta för att ytterligare stärka mellanfolkliga relationer för att tillsammans lösa samhällsutmaningar och hålla samman, även i kristider. Att den internationella regelbaserade världsordningen utmanas av Rysslands aggressionskrig i Ukraina, krig i Mellanöstern, nya geopolitiska spänningar och klimatkrisen var faktorer som nämndes.

I samband med sessionen i Stockholm fattade Nordiska rådet ett internt beslut om en ändring i Nordiska rådets arbetsordning. Beslutet innebär att Grönland, Färöarna och Åland får fast representation i Nordiska rådets presidium. Sedan Trumpadministrationen uttryckt intresse för Grönlands framtid har både Nordiska rådets president och dess presidium kommit med uttalanden för att stötta Grönland och Danmark. Nordiska rådet har understrukt att Grönlands framtid ska avgöras av det grönländska folket och att Grönland är en viktig del av den nordiska familjen och det nordiska samarbetet.

Arbetet med att riva gränshinder utgör en del av Nordiska rådets kärnverksamhet och är en viktig del för att nå visionen om att vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030. Nordiska rådets presidium beslutade efter förslag från svenska presidentskapet att under varje möte 2025 diskutera olika gränshinder och utifrån detta formulera skriftliga frågor som ledamöterna kan lyfta fram i sina parlament.

Nordiska rådets utskott arbetade under året med frågor som ett tryggt digitalt Norden för barn och unga, mer jämställdhet i klimatpolitiken, minskat matsvinn i detaljhandeln, gemensamma nordiska digitala lösningar samt logistikförbindelser i öst-västlig riktning inom Norden.

En viktig fråga som diskuterades under en längre tid och som det svenska presidentskapsprogrammet betonade handlar om nationell förankring. Den svenska delegationen framhöll att de nordiska frågorna även är inrikespolitiska frågor och att de måste prioriteras också på nationell nivå för att få genomslag. Det finns fortfarande en stark önskan från parlamentarikerhåll att öka aktualiteten i Nordiska rådets arbete, förbättra den nationella förankringen och arbeta med snabbare processer för att bättre kunna inkludera Nordiska rådets rekommendationer i utskottsarbetet i riksdagen, något som delegationen menar skulle bidra till kunskapsbanken inom olika sakområden. Den svenska delegationen skickade rådets rekommendationer till berörda fackutskott i riksdagen, och ledamöterna återrappporterade även muntligen i sina respektive utskott när tillfälle gavs.

2 Församlingens roll, uppgifter och organisering

Inom ramen för Nordiska rådet samarbetar Danmarks, Finlands, Färöarnas, Grönlands, Islands, Norges, Sveriges och Ålands parlament och regeringar. Samarbetet grundas på Helsingforsavtalet som undertecknades 1962 och har reviderats flera gånger sedan dess. Helsingforsavtalet anger att samarbetet omfattar sociala och rättsliga frågor, kultur, ekonomi och näringsliv, kommunikationer, miljö och säkerhet. Helsingforsavtalet utesluter dock inte samarbete även på andra områden. Nordiska rådet har även utvecklat sina arbetsformer för att ge en parlamentarisk dimension till samarbetet mellan regeringarna på det utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska området. För närvarande pågår ett arbete mellan avtalsparterna för att eventuellt se över Helsingforsavtalet, detta efter en rekommendation av Nordiska rådet.

Nordiska rådets roll är att ta initiativ där man ser problem som kan lösas på nordisk nivå eller där nya möjligheter kan tas till vara genom nordiskt samarbete. Vidare är Nordiska rådet rådgivande i frågor som rör två eller flera nordiska länder. Begreppet ”nordisk nytta” är grundläggande och innebär att de nordiska länderna samarbetar om sådant de kan göra bättre tillsammans än om de agerar var för sig. Det kan handla om att förbättra medborgarnas vardag, att utbyta erfarenheter inför reformer på olika samhällsområden och att få genomslag för gemensamma nordiska värderingar i internationella sammanhang. En central del av det nordiska samarbetet är att arbeta emot alla former av gränshinder. Gränshinderfrågorna står alltid högt på dagordningen och vävs in i Nordiska rådets olika organ.

Nordiska rådet består av 87 valda medlemmar från Danmark, Finland, Färöarna, Grönland, Island, Norge, Sverige och Åland. Helsingforsavtalet fastställer vilka delegationer som finns och hur de är sammansatta. Varje delegation väljer inom sin ord förande och en vice ord förande. Varje delegation ska bevaka att beslut genomförs i det egna landet. Av medlemmarna i rådet väljer Danmarks folketing 16 ledamöter, Finlands riksdag 18, Islands allting 7 och Norges storting och Sveriges riksdag 20 vardera. Dessutom väljer Färöarnas lagting, Grönlands landsting och Ålands lagting 2 ledamöter vardera. Varje församling väljer också lika många suppleanter som ordinarie ledamöter. Val av medlemmar och suppleanter förrättas årligen och gäller för tiden till nästa val. Vid val ska olika politiska meningsriktningar ges representation i rådet.

Rådet och presidiet leds av en president och en vicepresident från det land som innehar presidentskapslandet. Under presidentskapsåret deltar presidenten och vicepresidenten i ett flertal möten i internationella sammanhang för att representera rådet. Det land som har presidentskapet utarbetar ett presidentskapsprogram för året. Syftet med programmet är att lyfta fram prioriteringar och fokusområden för rådets arbete samt det nordiska samarbetet. Dessutom

utarbetar utskotten egna årliga arbetsprogram som till viss del ska ta hänsyn till presidentskapsprogrammets prioriteringar.

Det politiska samarbetet kring sakfrågorna sker främst i partigrupperna och i de fyra fackutskotten samt i presidiet som är det administrativa ledningsorganet. Presidiet kan även agera plenarförsamling mellan sessionerna och lägga fram yttranden eller framställningar. De fyra utskotten har som huvuduppgift att behandla ärenden inom sina respektive ansvarsområden. Utskotten är: utskottet för ett hållbart Norden, utskottet för kunskap och kultur, utskottet för tillväxt och utveckling och utskottet för välfärd i Norden. Dessutom finns en kontrollkommitté, där varje land och varje partigrupp ska vara representerad. Kontrollkommittén ska avge utlåtanden till presidiet om tolkningar av Helsingforsavtalet, andra avtal om nordiskt samarbete, arbetsordningen och andra interna bestämmelser. De valda medlemmarna kan bilda partigrupper bestående av minst fyra medlemmar från två länder. Det är partigrupperna som nominerar ledamöter till presidiet och utskotten. Partigrupperna är: Mittengruppen, Socialdemokratiska gruppen, Konservativa gruppen, Nordisk grön vänster och Nordisk frihet. Partigrupperna utarbetar medlemsförslag, förbereder val och samordnar politiska ståndpunkter i aktuella frågor. Numera författar partigrupperna de flesta av medlemsförslagen, och de får ekonomiskt stöd för sin verksamhet.

Nordiska rådets 87 ledamöter möts årligen vid fem tillfällen i sina partigrupper, i presidiet och utskotten samt i plenar. Under året hanteras ärenden som ofta föreslagits av partigrupperna, beretts i presidiet och utskott och slutligen beslutats i plenar i samband med en temasession och session. Den årliga sessionen äger rum i ordförandeskapslandet vecka 44 och är årets största nordiska forum för dialog mellan parlamentariker, statsministrar och fackministrar från hela Norden. Sessionen innebär en veckas möten och arrangemang med ungefär 700 deltagare. Sedan 2012 arrangeras också en temasession varje år på våren. Vid sidan av de två sessionerna möts rådet ytterligare tre gånger per år och presidiet fyra gånger. Nordiska rådets slutsatser får oftast formen av en rekommendation som riktas till Nordiska ministerrådet eller en eller flera nordiska regeringar. Nordiska rådet följer upp och kontrollerar att rekommendationerna genomförs på bästa möjliga sätt. Rådets medlemmar kan även ställa frågor till ministerrådet, ländernas regeringar samt Färöarnas och Grönlands landsstyren och Ålands landskapsstyrelse. En muntlig fråga ska ställas och besvaras vid en särskild frågestund som ordnas på förslag av presidiet i samband med en session. En skriftlig fråga ska besvaras senast sex veckor efter att den kom mottagaren tillhanda. Den svenska delegationen bidrar till detta inom ramen för arbetet i Nordiska rådet men också genom förankring i riksdagens utskott och genom kontakter med regeringen samt med organisationer, civilsamhället och enskilda medborgare.

Nordiska rådets sekretariat leds av en rådsdirektör och består av ett 20-tal medarbetare och är beläget i Köpenhamn. Varje landsdelegation har medarbetare inom parlamentets förvaltning, en delegationssekreterare och medarbetare

som stöder delegationen, och varje partigrupp har en generalsekreterare och ytterligare medarbetare.

Budget

För perioden 2025–2030 har ministerrådet utarbetat samarbetsprogram med ett antal mål och tillhörande delmål. Samarbetsprogrammen godkändes hösten 2024, och dessa är de vägledande principerna för Nordiska ministerrådet och dess budget under perioden 2025–2027. Ministerrådet beslutar om budgetramen och ska enligt Helsingforsavtalet genomföra de förslag till ändringar som Nordiska rådet rekommenderar om det inte finns synnerliga skäl att inte göra det. Nordiska ministerrådets budget för det nordiska samarbetet uppgick 2025 till 1 070 387 tusen danska kronor. Under augusti–september förde ministerrådet en dialog om budgeten med Nordiska rådet, och en överenskommelse nåddes under hösten. Nordiska ministerrådets budget för 2026 är i princip identisk med ministerrådets budget för 2025. Många av de inspel och förslag som Nordiska rådet kom med inför 2025 är även med i budgeten för 2026. Diskussionerna mellan rådet och ministerrådet resulterade under året i enighet om budgetsatsningar där följande områden ska prioriteras:

- Barn och unga – insatser för ungas välbefinnande, deltagande och inflytande i det nordiska samarbetet, inklusive utbildnings- och mobilitetsprogram, samt förebyggande arbete för psykisk hälsa.
- Kultur och utbildning – fortsatt stöd till nordiska kulturinstitutioner och stiftelser, språksamarbete och utbildningsmobilitet samt främjande av demokratisk kompetens med särskilt fokus på barn och unga och mediernas roll.
- Krisberedskap och samhällssäkerhet – genomförande av sektorsövergripande och tvärssektoriella initiativ för civil beredskap och motståndskraft inom Nordiska ministerrådets verksamhet.
- Miljö, klimat och biologisk mångfald – integrerat stöd till tvärssektoriella initiativ för klimatanpassning, cirkulär ekonomi och biologisk mångfald samt inkludering av barns och ungas perspektiv.
- Grön omställning och transporter – stöd till sektordrivna initiativ som främjar grön omställning av transportsektorn i hela Norden.
- Fri rörlighet i Norden – med särskilt fokus på den gemensamma arbetsmarknaden och pendlares villkor, nordiska informationstjänster samt främjande av digital mobilitet och identitetsmatchning mellan länderna.

Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet erkänner att det finns ett antal historiskt väletablerade civilsamhällesorganisationer med nordiska mål, inklusive de nordiska föreningarna, som spelar en central roll i det internationella nordiska samarbetet. Nordiska ministerrådets nya finansieringsmodell för civilsamhällesorganisationer innebär att vissa av dessa organisationer behövs ansöka om stöd på ett annat sätt år 2025 än tidigare år. Nordiska rådet har i flera år bett de nordiska regeringarna att inrätta ett Nordiskt ministerråd för

transport. Nordiska rådet påpekar att det är viktigare än någonsin att inrätta ett Nordiskt ministerråd för transport. Dialogen mellan Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet om ett stärkt nordiskt samarbete inom transportområdet kommer att fortsätta.

Nordiska rådets budget för 2025 uppgick till 41 448 621 DKK. Procentsatsen för indexjusteringen låg på 1,4 procent. Sveriges bidrag på 11 708 721 DKK beräknas enligt en fördelningsnyckel baserad på BNI och följer Nordiska ministerrådets fördelningsnyckel. Sedan 2025 är Norge den största bidragsgivaren. Det svenska bidraget utbetalas i DKK halvårsvis till Nordiska rådets sekretariat i Köpenhamn. Enligt Nordiska rådets ekonomireglemente ska överskott från ett räkenskapsår som huvudregel betalas tillbaka till medlemsländerna. Vid presidiets möte i december 2025 beslutades dock att överskottet från 2024 på 602 083 DKK inte skulle återbetalas till länderna. Man beslutade i stället att pengarna skulle överföras till presidiets disposition och att en del av summan skulle bli ett bidrag till Ungdomens Nordiska Råd för ordnande av ett nordiskt ungdomsläger på Utøya i Norge.

Presidiet beslutar årligen att tillsätta en arbetsgrupp för budget- och räkenskapsrelaterade ärenden. Denna budgetordförandegrupp ska bestå av presidie-medlemmar som representerar alla partigrupper, och Nordiska rådets presidentskap ska ingå i arbetsgruppen och leda gruppens arbete. Under 2025 ledde den svenska vicepresidenten gruppens arbete. Arbetsgruppen får mandat att förbereda presidiets behandling av Nordiska rådets budget, Nordiska ministerrådets budget, disponering och prioritering av Nordiska rådets resultat och räkenskap, disponering och prioritering av presidiets medel, Nordiska rådets kvartals- och årsränskaper och övriga ärenden som är relaterade till Nordiska rådets eller Nordiska ministerrådets budget och räkenskaper.

Den svenska delegationen äskar årligen medel till verksamheten i Nordiska rådet. En del rör bidraget till den gemensamma verksamheten och en del rör den svenska delegationens egna kostnader för att delta i arbetet och täcker bland annat resor, hotellvistelser och traktamenten samt övrig verksamhet. En stor årlig post avsätts för Nordiska rådets årliga fasta möten i riksdagen. För 2025 äskades särskilda medel för det svenska presidentskapet i Nordiska rådet och mer precist för att arrangera Nordiska rådets session och prisutdelning i Stockholm under vecka 44.

3 Riksdagens delegation till församlingen

Ledamöter

Den svenska delegationen består av 20 ordinarie ledamöter och 20 suppleanter. De ordinarie ledamöterna deltar aktivt i rådets arbete, och suppleanterna ersätter ordinarie ledamöter vid behov. Nordiska rådets svenska delegations arbetsutskott består av sex ordinarie ledamöter och fem suppleanter. Vid arbetsutskottets möten deltar samtliga ordinarie ledamöter och suppleanter.

Svenska delegationen

Ordinarie ledamöter

Heléne Björklund (S), ordförande

Maria Stockhaus (M), vice ordförande

Angelika Bengtsson (SD), ersattes av Johnny Svedin (SD) den 18 september

Johan Andersson (S)

Staffan Eklöf (SD)

Gunilla Carlsson (S)

Ann-Sofie Alm (M)

Per-Arne Håkansson (S)

Victoria Tiblom (SD), ersattes av Anna-Lena Hedberg (SD) den 9 september

Eva Lindh (S)

Lars Püss (M)

Lars Mejern Larsson (S)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Åsa Karlsson (S)

Ann-Christine Frohm (SD)

Lorena Delgado Varas (V), ersattes av Lotta Johnson Fornarve (V) den 15 oktober

Johan Hultberg (M), till och med den 31 augusti, ersattes av Helena Storckenfeldt (M) den 15 oktober

Catarina Deremar (C)

Anna Starbrink (L), ersattes av Helena Gellerman (L) den 27 februari

Emma Berginger (MP), ersattes av Rebecka Le Moine (MP) den 16 december

Suppleanter

Anna-Lena Hedberg (SD), ersattes av Christian Lindefjärd (SD) den 9 september

Anna Vikström (S)

Marie Nicholson (M), ersattes av Susanne Nordström (M) den 15 oktober

Peder Björk (S)

Lars Andersson (SD)

Serkan Köse (S)

John E Weinerhall (M)

Malin Larsson (S)

Eric Palmqvist (SD)

Mats Wiking (S)

Alexandra Anstrell (M)

Mirja Räihä (S)

Yusuf Aydin (KD)

Rose-Marie Carlsson (S)

Göran Hargestam (SD), ersattes av Sara Gille (SD) den 16 december

Lotta Johnsson Fornarve (V), ersattes av Andreas Lennkvist Manriquez (V) den 15 oktober

Lars Johnsson (M)

Ulrika Liljeberg (C)

Helena Gellerman (L), ersattes av Camilla Mårtensen (L) den 27 februari som ersattes av Louise Eklund (L) den 22 september

Rebecka Le Moine (MP), ersattes av Ulf Holm (MP) den 16 december

Svenska delegationens arbetsutskott*Ordinarie ledamöter*

Heléne Björklund (S), ordförande

Maria Stockhaus (M), vice ordförande

Gunilla Carlsson (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Angelika Bengtsson (SD), ersattes av Ann-Christine Frohm (SD) den 11 september

Staffan Eklöf (SD)

Suppleanter

Lorena Delgado Varas (V), ersattes av Lotta Johnson Fornarve (V) den 11 september

Catarina Deremar (C)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Emma Berginger (MP), till och med den 16 december

Helena Gellerman (L)

Utskottsfördelning

Presidiet

Heléne Björklund (S), ordförande

Maria Stockhaus (M), vice ordförande

Angelika Bengtsson (SD), till och med den 29 september

Lorena Delgado Varas (V), till och med den 15 oktober

Helena Gellerman (L)

Ann-Christine Frohm (SD), från och med den 29 september

Utskottet för ett hållbart Norden

Johan Andersson (S), ordförande från och med den 29 september

Åsa Karlsson (S)

Staffan Eklöf (SD)

Emma Berginger (MP)

Helena Storckenfeldt (M), från och med den 28 oktober

Utskottet för kunskap och kultur i Norden

Lars Mejern Larsson (S), vice ordförande

Victoria Tiblom (SD), till och med den 9 september

Catarina Deremar (C)

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Kjell-Arne Ottosson (KD), ordförande

Gunilla Carlsson (S)

Per-Arne Håkansson (S)

Ann-Christine Frohm (SD), vice ordförande till och med den 29 september då hon lämnade utskottet

Ann-Sofie Alm (M)

Lars Püss (M)

Johnny Svedin (SD), vice ordförande från och med den 28 oktober

Utskottet för välfärd i Norden

Eva Lindh (S), ordförande

Johan Hultberg (M), till och med den 31 augusti

Lotta Johnsson Fornarve (V), från och med den 28 oktober

Kontrollkommittén

Lars Püss (M), ordförande från och med den 28 oktober

Per-Arne Håkansson (S)

Lotta Johnsson Fornarve (V), från och med den 28 oktober

Valkommittén

Lars Mejern Larsson (S), ordförande

Angelika Bengtsson (SD), till och med den 18 september

Lars Püss (M)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Johnny Svedin (SD), från och med den 29 september

Gränshindergruppen

Per-Arne Håkansson (S), ordförande

Lars Mejern Larsson (S)

Victoria Tiblom (SD), till och med den 15 oktober

Ann-Sofie Alm (M)

Maria Stockhaus (M)

Johan Hultberg (M), till och med den 31 augusti

Catarina Deremar (C)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Särskilda uppdrag för församlingen

Under 2025 var Ann-Sofie Alm (M) ordinarie medlem och Gunilla Carlsson (S) suppleant i Kulturfondens styrelse. Lars Püss (M) var ledamot i Nordiska investeringsbankens kontrollkommitté och ordförande i denna från och med den 28 oktober. Angelika Bengtsson (SD) deltog i rådets jubileumskommitté till och med den 23 september, då hon ersattes av Gunilla Carlsson (S).

Inom Nordiska rådets presidium fördelas särskilt ansvar till olika ledamöter för presidiets internationella ansvarsområden. Under året hade de svenska medlemmarna särskilda ansvarsområden i presidiet enligt nedan.

Ansvarsområden	Ledamöter
Arktiska parlamentarikerkonferensen (CPAR)	Maria Stockhaus (M)
Baltiska församlingen	Helena Gellerman (L)
Beneluxparlamentet	Helena Gellerman (L)
Demokratiska oppositionerna i Belarus och Ryssland	Heléne Björklund (S)
Parlamentariska Östersjökonferensen (BSPC)	Heléne Björklund (S) Maria Stockhaus (M)
Storbritannien och Skottland	Ann-Christine Frohm (SD)
USA och Kanada	Heléne Björklund (S)

Hela presidiet har också ett gemensamt ansvar för Ukraina, utrikes-, försvars- och säkerhetspolitik samt samhällssäkerhet och civil beredskap.

4 Den svenska delegationens verksamhet under 2025

Delegationsmöten

Delegationen höll sex delegationsmöten och tre arbetsutskottsmöten under året. EU-minister och minister med ansvar för nordiskt samarbete Jessica Rosencrantz (M) deltog vid mötet i oktober för en dialog med delegationen inför Nordiska rådets session. Vid det mötet, samt vid ytterligare två möten, deltog även Sveriges medlem i Gränshinderrådet, Anders Ahnlid. Vid samtliga tillfällen rapporterade Ahnlid om gränshinderrådets arbete med att röja gränshinder och svarade på frågor från delegationen. Med anledning av det svenska presidentskapsprogrammets särskilda fokus på gränshinder valde den svenska delegationen att också lägga mer fokus på det i den egna verksamheten. Således bjöds Ahnlid in till samtliga av delegationens möten under året. Flera andra svenska statsråd bjöds också in för att tala med delegationen om specifika gränshinder som ligger inom deras ansvarsområden, men inga fler statsråd hade möjlighet att delta under året.

Utöver delegationsmötena bjöds delegationen in på ett frukostmöte hos statsrådet Rosencrantz den 17 juni. Delegationen hade även en arbetslunch med de nordiska ambassadörerna den 17 december, något delegationen bjudit in till årligen de senaste åren för att få dragningar om aktuella frågor i de nordiska länderna.

Seminarier

Delegationen anordnade ett flertal seminarier under året. I samband med firandet av Nordens dag stod delegationen tillsammans med talmannen, som sedan ersattes av förste vice talman Kenneth G Forslund, den 19 mars värd för ett seminarium om Nordisk sammanhållning med närvaro av kronprinsessan Victoria. Vid seminariet hölls en paneldiskussion med korrespondenter från Norden med ett efterföljande mingel. Den 7 maj stod delegationen, tillsammans med Nordiska rådets utskott för tillväxt och utveckling, värd för ett seminarium om digitala betallösningar för att tillsammans med branschfolk diskutera vilka gränshinder som finns inom området och hur de kan lösas. Vid hearingen deltog finansmarknadsminister Niklas Wykman. Delegationen arrangerade också två lunchseminarier om valen i Island och Norge, där ländernas ambassadörer i Sverige samt Sveriges radios korrespondent för länderna berättade om och analyserade valresultaten och vad de innebär för politiken i länderna.

Interaktion med riksdagens utskott

Den svenska delegationen skickar årligen rådets rekommendationer till berörda fackutskott i riksdagen, och rådets ledamöter återskärporterar om tillfälle ges även muntligen till utskotten. Enligt den svenska delegationen är det viktigt att rådets arbete återkopplas till de nationella parlamentens fackutskott. Delegationen har lyft fram att man önskar föra en diskussion med utskotten om hur rekommendationerna bättre kan förankras i riksdagsarbetet och om arbetet på något sätt kan formaliseras och inte endast föras upp för kännedom under övriga frågor på ett utskottsmöte. Återkopplingen ska inte heller vara beroende av att det sitter en ledamot från den svenska delegationen till Nordiska rådet i utskottet. Delegationen vill att rekommendationerna inkluderas i utskottsarbetet för att hamna i rätt sammanhang och bidra till kunskapsbanken inom ett visst sakområde.

Delegationens ordförande deltog vid ordförandekonferensen den 27 februari 2025 för att informera utskottens presidier om presidentskapet i Nordiska rådet. Samtidigt informerade delegationens ordförande om att nationell förankring är en av prioriteringarna och att delegationen vill att utskotten på något sätt formaliserar sin behandling av Nordiska rådets rekommendationer och hanterar dem på ett mer strukturerat sätt. Syftet med ett mer formaliserat arbetssätt är inte att skapa merarbete eller duplicera det arbete som redan görs i utskotten, utan snarare att tillgodose att rekommendationerna inkluderas i utskottsarbetet, där de kan tillföra kunskap inom ett visst sakområde. Vid ordförandekonferensen framkom att utskottens hantering av Nordiska rådets rekommendationer varierar samt att man borde se över hur detta kan utvecklas. I samband med Nordiska rådets session i Stockholm genomfördes ett sidoevent om nationella förankring, med deltagande av bland annat utrikesutskottet, som lyfte samma frågeställning.

I enlighet med talmannens rekommendationer om ökad interaktion mellan riksdagens delegationer och utskott kan delegationen välja att möta relevanta utskott för att lyfta aktuella frågeställningar. Ingen sådan interaktion genomfördes under 2025, men på inbjudan av utrikesutskottet deltog ledamöter från delegationen då EU-ministern närvarade vid ett utskottsmöte för att informera om nordiskt samarbete.

5 Svenska presidentskapet i Nordiska rådet 2025

Efter att ha nominerats av den svenska delegationen valdes Heléne Björklund (S) och Maria Stockhaus (M) till president respektive vicepresident för Nordiska rådet 2025. Presidentskapet i Nordiska rådet väljs under den ordinarie sessionen på hösten. Presidentskapet, liksom värdskapet för sessionerna, alternerar mellan länderna efter en särskild ordning med Danmark först och därefter Finland, Norge, Sverige och Island. Presidentskapet ansvarar för förberedelserna av presidiummötena och andra möten, inklusive för innehållet i dagordningen för sessionerna, som utformas tillsammans med Nordiska rådets sekretariat. Presidentskapet ska se till att kontakterna med nationella parlament, närområdena och relevanta internationella organisationer upprätthålls på bästa sätt samt representera rådet i olika sammanhang, både i Norden och internationellt. Under 2025 deltog presidenten eller vicepresidenten i möten med bland annat Baltiska församlingen, den parlamentariska Östersjökonferensen (BSPC), den arktiska parlamentarikerkonferensen (CPAR), Västnordiska rådet och Europarådets parlamentariska församling (PACE). Dessutom deltog presidenten i Ungdomens Nordiska Råds sommarmöte och besökte Färöarna och Grönland.

Det svenska presidentskapsprogrammet 2025

Presidentskapsprogrammet 2025 hade rubriken Norden tillsammans – Nordisk nytta och sammanhållning i en orolig tid, med fyra underrubriker: nordisk vardagsnytta, ett integrerat Norden, sammanhållning och nationell förankring. Budskapet var att människor, bortom visioner, ska få reell hjälp i frågor där länderna kan utträtta mer genom att samarbeta än om de agerar var för sig. Övergripande ville den svenska delegationen att Nordiska rådet skulle arbeta mer med sin kärnverksamhet, som att riva gränshinder. Detta är i linje med de nordiska statsministrarnas vision om att vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030. För att få genomslag i arbetet med att riva gränshinder och förhindra att nya uppstår ville den svenska delegationen att just arbetet med gränshinderfrågorna skulle accelereras och sättas högst på dagordningen för presidiet och utskotten och i plenum. Delegationen menade att Nordiska rådet kan och ska driva på för att undanröja gränshinder men att det är de enskilda ländernas beslutsfattare och myndigheter som är avgörande för att genomföra de praktiska åtgärder som krävs för att riva hindren. Därmed prioriterades frågan om nationell förankring av Nordiska rådets arbete under året.

Mycket fokus under året kom också att ligga på den oroliga omvärlden och på att sammanhållning och samarbete är viktigare än någonsin. Den svenska delegationen lyfte fram att de nordiska länderna behöver arbeta för att ytter-

ligare stärka mellanfolkliga relationer för att tillsammans lösa samhällsutmaningar och hålla samman, även i kristider. Det konstaterades att den internationella regelbaserade världsordningen utmanas av Rysslands aggressionskrig i Ukraina och att kriget i Mellanöstern, nya geopolitiska spänningar, Trump-administrationens geopolitik och deras syn på Europa och Grönland samt klimatkrisen alla är faktorer som bidrar till en mycket orolig omvärld. I och med att det säkerhetspolitiska läget har försämrats kraftigt konstaterade delegationen åter att nordiska försvarssamtal och konsultationer är särskilt viktiga och att säkerhet och trygghet står högt upp på den nordiska dagordningen. Under året påtalades vikten av att rådet främjar samarbete med länderna runt Östersjön och Arktis och i Europa samt fortsätter att stödja Ukraina och den demokratiska oppositionen i Belarus. Genom att stärka den parlamentariska delen av den nordiska försvars- och säkerhetspolitiken, framför allt kopplat till civil beredskap och försörjningsberedskap, menade man att de nordiska länderna blir bättre rustade att möta gemensamma utmaningar.

Delegationen konstaterar i presidentskapsprogrammet att de nordiska länderna behöver varandra. I Norden ska våra demokratiska, öppna och jämlika samhällen med våra nordiska välfärdssystem även fortsättningsvis ge människor frihet och möjlighet att utvecklas. Detta skapar inkluderande, välmående och socialt hållbara samhällen. De senaste årens utveckling i omvärlden har satt press på vissa av de gemensamma grundläggande nordiska värderingarna, såsom demokrati, jämlikhet och medborgerliga rättigheter. Kulturen innehar samhällsbärande funktioner och bidrar till att fördjupa jämlikheten och demokratin. Kultur representerar också ett sätt att stärka samhällen och samhällhållning i svåra tider.

Hur det svenska presidentskapsprogrammet lyftes fram under året

Nordiska rådets svenska delegation beslutade inför året att ha en stående punkt om gränshinder vid varje delegationsmöte. Den svenska representanten i Gränshinderrådet bjöds in att närvara vid denna punkt för att gå igenom statusen för aktuella hinder och diskutera med delegationen hur de kunde bidra i arbetet med att finna lösningar. Delegationen bjöd även in fackministrar för diskussioner om gränshinder som faller under deras respektive ansvarsområde, men dessvärre kunde inte statsråden delta. Presidiet i Nordiska rådet beslutade efter förslag från det svenska presidentskapet att under varje möte 2025 diskutera olika gränshinder och utifrån detta formulera skriftliga frågor som ledamöterna kunde lyfta fram i sina respektive parlament. Dessa kom att handla om transport och infrastruktur, skatteavtal och yrkesutbildningar, nordiskt folkbokföringssamarbete och förebyggande arbete i syfte att förhindra att nya gränshinder uppstår.

I samband med Nordiska rådets möten i Köpenhamn den 24–25 februari genomfördes ett gemensamt möte om skuggflottan i Östersjön, där civila fartyg utför militära och destabiliserande operationer samt underrättelseoperationer.

ner. De utgör en allvarlig utmaning för regional stabilitet och kräver nya strategiska och operativa lösningar. Vid mötena i Köpenhamn deltog Ukrainas Danmarksambassadör vid ett särskilt möte där det fortsatt starka nordiska stödet förmedlades. Vid temasessionen i Helsingfors var huvudtemat Starkare sammanhållning – en ny tid för nordisk säkerhet och beredskap. Finlands president och Sveriges minister för civilt försvar var gästtalare under sessionens temadebatt.

Nordens dag

Nordens dag har firats varje år sedan Helsingforsavtalet undertecknades den 23 mars 1962. Dagen är ett tillfälle att fira de framsteg som det nordiska samarbetet har åstadkommit, inte minst i form av fri rörlighet, gemenskap och delad kultur. Sedan 2022 uppmärksammar riksdagen denna dag, och då Sverige innehade presidentskapet i Nordiska rådet 2025 arrangerades ett mer omfattande evenemang under värdskap av talmannen. Programmet innehöll bland annat ett seminarium i riksdagens Andrakammarsal, på temat Örat mot marken för nordisk sammanhållning. Alla ledamöter och anställda var inbjudna, och kronprinsessan närvarade. Seminariet handlade om den nordiska sammanhållningen och varför samarbetet med de baltiska länderna är viktigt samt hur nordbornas vardag ser ut och hur politiken kan bidra till förbättringar.

Värdskap för Nordiska rådets 77:e session

Då Sverige innehade presidentskapet i Nordiska rådet under 2025 stod Sverige också värd för Nordiska rådets 77:e session, som ägde rum i riksdagen. Den hölls som vanligt under den plenifria veckan 44, och plenum genomfördes i riksdagens plenisal. Sessionen innebar nästan en vecka med möten och debatter. Under veckan delades Nordiska rådets priser ut under värdskap av talmannen och Nordiska rådets svenska delegation. Vid sessionen deltog cirka 700 personer, och vid sidan av rådets parlamentariker deltog statsministrar, fackministrar och tjänstemän från Danmark, Finland, Färöarna, Grönland, Island, Norge, Sverige och Åland samt andra internationella gäster. I samband med sessionen genomfördes även ett nordiskt talmansmöte under värdskap av Sveriges talman. Vid sessionen deltog Europeiska kommissionens ordförande Ursula von der Leyen som huvudgästtalare. Detta efter en inbjudan gemensamt undertecknad av talmannen, statsministern och Nordiska rådets president. Det svenska presidentskapsprogrammets titel, Nordisk sammanhållning och vardagsnytta i en orolig tid, var också huvudtemat för sessionen och toppmötet med de nordiska regeringsledarna. Vid toppmötet lyftes värdet av den starka nordiska gemenskapen fram samt vikten av att försvara våra samhällen och stärka regionens motståndskraft. Fri rörlighet mellan de nordiska länderna stod högt på agendan i samband med sessionen, och för att lyfta fram teman från presidentskapsprogrammet bjöd den svenska delegationen in till två sidoevenemang under sessionsveckan. Dessa rörde dels stärkt

nationell förankring som ett verktyg för att skapa nordisk vardagsnytta, dels den nordiska kulturen som en fast punkt i en orolig omvärld.

Utdelning av Nordiska rådets priser

Efter flera års diskussioner beslutade Nordiska rådets presidium i december 2023 att Nordiska rådets prisutdelning även fortsättningsvis skulle hållas i anslutning till den årliga sessionen och att värdlandets parlament skulle ha möjlighet att sätta sin prägel på prisutdelningen. Formatet för prisutdelningen ska enligt rådet säkerställa att denna uppfattades som ett prestigefyllt och attraktivt evenemang för pristagarna, parlamentariker, regeringsmedlemmar och yrkeskretsar. Vidare är tanken att prisutdelningen ska rikta uppmärksamhet mot priserna, vinnarna, Nordiska rådets session och nordiskt samarbete. Till skillnad från tidigare skulle dock prisutdelningen vara enklare att planera och genomföra och inte baseras på ett sådant ”Oscarsgalaformat” som hade styrt prisutdelningarna sedan 2013. Man konstaterade också att den inte behövde livesändas på tv och att endast vinnarna med följeslagare skulle bjudas in att närvara fysiskt, inte alla de nominerade som tidigare. Det reviderade formatet skulle också kosta mindre än tidigare.

Värdlandets parlament har ansvaret för Nordiska rådets prisutdelning. Under prisutdelningen 2025 delade den svenska delegationen till Nordiska rådet värdskapet med talmannen. Delegationens sekretariat på riksdagens internationella kansli planerade evenemanget på tjänstemannanivå och arbetade fram förslag på en ny modell och ett nytt koncept för utdelningen och den efterföljande mottagningen. Efter politisk förankring beslutades det att priserna skulle delas ut i riksdagens andrakammarsal med cirka 300 inbjudna gäster samt att det därefter skulle hållas en mottagning på Nordiska museet för alla inregistrerade sessionsdeltagare och särskilt inbjudna. Mottagningen genomfördes under delat värdskap mellan riksdagen och regeringen. Prisvinnarna annonserades en vecka i förväg, och prisutdelningen livesändes på riksdagens webbplats.

6 Nordiska rådets verksamhet under 2025

Under 2025 antog rådet 14 rekommendationer som skickades till ministerrådet eller de nordiska regeringarna eller till både ministerrådet och regeringarna. Sverige innehade presidentskapet för Nordiska rådet under 2025, och arbetet leddes av Heléne Björklund (S) och Maria Stockhaus (M) som valdes till president och vicepresident under sessionen i Reykjavik i oktober 2024. Titeln för Sveriges presidentskapsprogram var Norden tillsammans – Nordisk nytta och sammanhållning i en orolig tid. En av den svenska delegationens ambitioner var att arbetet med att riva gränshinder, och förhindra att nya uppstår, skulle genomsyra hela rådets arbete. Under året ökade således utskotten och gränshindergruppen sitt arbete med att följa upp gränshinder inom sina respektive områden. Utöver detta fortsatte presidiet och utskotten sitt arbete i vanlig ordning med att hantera olika ärenden där man ser en större nytta med att länderna samarbetar än hanterar frågorna var för sig.

6.1 Nordiska rådets sessioner under 2025

Nordiska rådet håller sedan 2013 två sessioner årligen. Förutom den ordinarie sessionen på hösten hålls även en temasession på våren. Båda sessionerna består av partigruppsmöten och presidie- och utskottsmöten samt plenum. Temasessionen är två dagar lång, medan den ordinarie sessionen är fyra dagar lång.

Temasessionen

Temasessionen 2025 hölls i Helsingfors, Finland den 31 mars–1 april och arrangerades av Finland och Åland. Under sessionens första dag hölls partigruppsmöten samt presidie- och utskottsmöten, och under den andra dagen möttes rådets medlemmar i plenum för att debattera och behandla medlemsförslag.

Temat för sessionen var Starkare sammanhållning – en ny tid för nordisk säkerhet och beredskap. Temat hade valts mot bakgrund av det förändrade säkerhetspolitiska läget i Norden och Europa efter Rysslands invasion av Ukraina samt den ökade förekomsten av hybridangrepp, såsom desinformationskampanjer och sabotage av kritisk infrastruktur, exempelvis i form av kabelbrott i Östersjön. Under sessionen hölls en debatt på temat som inleddes av Nordiska rådets president Heléne Björklund (S) och Finlands andre vice talman Tarja Filatov. Finlands president Alexander Stubb och Sveriges minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin var inbjudna som särskilda gästtalare. I sitt anförande betonade Finlands president Alexander Stubb att nordisk tillit, sammanhållning och en gemensam värdegrund är viktigare än någonsin när det blåser hårda vindar i omvärlden. Han menade att gemensamma värderingar i fråga om demokrati, rättsstatens principer, mänskliga rättigheter, jämställd-

het och hållbarhet är värden att försvara. President Stubb fick flera frågor från rådets medlemmar om bland annat Grönland, Ukraina och Palestina samt den förändrade relationen till USA. Sveriges minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin framhöll i sitt anförande det ökade behovet av att stärka beredskapen i Norden, särskilt i fråga om energiförsörjning och infrastruktur. I den efterföljande debatten på huvudtemat påtalade flera medlemmar i Nordiska rådet att beredskap inte endast handlar om militär kapacitet utan också om att ha en robust social och ekonomisk infrastruktur och en stark välfärdsstat.

Temasessionen innehöll även i sedvanlig ordning en redogörelse från samarbetsministrarna, presenterad av Finlands samarbetsminister Anders Adlercreutz och Ålands samarbetsminister Annika Hambrudd, samt en efterföljande frågestund. I sin redogörelse lyfte samarbetsministrarna att Finland och Åland i sitt ordförandeskap i Nordiska ministerrådet särskilt prioriterade barns och ungas rättigheter, välfärd, civil beredskap och nordisk konkurrenskraft.

Därtill behandlades ett antal medlemsförslag, där flertalet antogs i form av rekommendationer till Nordiska ministerrådet och de nordiska regeringarna.

Vid temasessionen deltog representanter för Ungdomens Nordiska Råd och Samiskt parlamentariskt råd. Även inbjudna gäster från Baltiska församlingen, Västnordiska rådet, den parlamentariska Östersjökonferensen och Benelux-parlamentet deltog.

Nordiska rådets 77:e session

Nordiska rådets 77:e session hölls i Stockholm den 27–30 oktober. Sessionen bestod i sedvanlig ordning av partigruppsmöten och presidie- och utskottsmöten samt av ett toppmöte i plenum med de nordiska statsministrarna. Vid sessionen gavs också redogörelser av de nordiska samarbetsministrarna, utrikesministrarna och försvarsministrarna följt av debatter. Sessionens högnivågäst var EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen som i sitt anförande till rådet lyfte Norden som en ledstjärna för resten av Europa inom demokrati, jämlikhet och hållbarhet. Sessionens två parlamentariska gästtalare var Ukrainas talman, Ruslan Stefantjuk, som höll ett tal via länk och talmannen för Polens underhus (Sejmen), Szymon Hołownia.

Vid toppmötet med statsministrarna deltog sju av de åtta regeringsledarna (inte Grönlands regeringschef). Försvarsministrarna representerades av Sveriges försvarsminister Pål Jonson (M). Vid den utrikespolitiska debatten deltog Sveriges utrikesminister Maria Malmer Stenergård (M) och Islands utrikesminister Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir, Ålands lantråd Katrin Sjögren och Färöarnas utrikes- och handelsminister Sirið Stenberg. Danmark utrikesminister ersattes av kulturminister Jakob Engel-Schmidt och Finland av samarbetsminister Anders Adlercreutz. Under samarbetsministrarnas redogörelse och frågestund deltog samarbetsministrarna från Danmark, Finland, Färöarna, Island, Norge, Sverige och Åland. I plenum hölls även en debatt om Nordiska ministerrådets arbete med välfärd i Norden och Nordiska ministerrådets budget. Utöver det debatterade man och fattade beslut om ett flertal medlems-

förslag som rådets utskott arbetat fram under året. Samtliga medlemsförslag som debatterades antogs i form av rekommendationer till Nordiska ministerrådet eller de nordiska regeringarna eller till både ministerrådet och regeringarna.

Vid Nordiska rådets session valdes de finländska ledamöterna Ville Väyrynen (den konservativa gruppen) och Kim Berg (den socialdemokratiska gruppen) till president respektive vicepresident för Nordiska rådet under 2026, då Finland innehar presidentskapet.

Under sessionen ägde även flera sidoevenemang rum.

Vid sessionen deltog också i sedvanlig ordning Ungdomens Nordiska Råd som gäster. Även observatörer från Samiskt parlamentariskt råd var inbjudna, men de deltog inte. Gäster till sessionen var representanter för den arktiska parlamentarikerkonferensen, Baltiska församlingen, Beneluxparlamentet, Brittisk-irländska parlamentariska församlingen (BIPA), den parlamentariska Östersjökonferensen (BSPC), Natos parlamentariska församling, Europarådets parlamentariska församling, Västnordiska rådet samt representanter för parlamenten i Storbritannien, Irland och Polen. Även Nya Zeelands utrikesminister deltog under en del av sessionen i samband med ett besök i Sverige för ett möte med de nordiska utrikesministrarna.

6.2 Nordiska rådets presidium

Nordiska rådets presidium bereder övergripande politiska frågor och har ansvar för den allmänna inriktningen och utvecklingen av Nordiska rådets verksamhet samt för att denna samordnas med arbetet i de nationella parlamenten och med andra internationella organisationer. Vidare behandlar presidiet förslag inom presidiets arbetsområden, såsom budgeten för det nordiska samarbetet samt utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. Presidiet är rådets högsta beslutande organ när plenarförsamlingen inte är samlad och kan då fatta beslut i dess ställe.

Nordiska rådets presidium möts årligen vid sex tillfällen och bestod enligt arbetsordningen under 2025 av en president, en vicepresident och högst 13 andra av Nordiska rådets valda medlemmar. Varje land och partigrupp ska vara representerad i presidiet, och medlemmarna väljs av plenarförsamlingen. Svenska medlemmar i presidiet var under året Heléne Björklund (S), president, Maria Stockhaus (M), vicepresident, Angelika Bengtsson (SD) som ersattes av Ann-Christine Frohm (SD) i september, Lorena Delgado Varas (V) fram till dess att hon lämnade delegationen den 15 oktober och Anna Starbrink (L) som ersattes av Helena Gellerman (L) från och med mars.

Presidiets verksamhet under 2025

Presidiet tog under året det svenska presidentskapsprogrammets prioriterade områden som utgångspunkt för sitt arbete. Det innebar ett fokus på gränshinder, vardagsnytta för nordiska medborgare, den nordiska gemenskapen och

nordisk sammanhållning samt nationell förankring. Presidiet beslutade efter förslag från det svenska presidentskapet att under varje möte 2025 diskutera olika gränshinder och utifrån detta formulera skriftliga frågor som ledamöterna kunde lyfta fram i sina parlament. Dessa kom att handla om transport och infrastruktur, skatteavtal och yrkesutbildningar, nordiskt folkbokförings-samarbete och förebyggande arbete i syfte att förhindra att nya gränshinder uppstår.

Presidiet hanterade även ett stort antal administrativa frågor, såsom förberedelser inför årets temasession, session och internationella möten, exempelvis möten med Baltiska församlingen och rådets deltagande i FN:s årliga klimatmöten COP 16 och COP 30 (slutligen deltog inte rådet i COP 30 på grund av de höga kostnaderna) samt FN:s kvinnokommission.

Andra ärenden handlade om rådets och ministerrådets budget och årsredovisningar. Under året antogs efter beredning i presidiet en rekommendation om Nordiska ministerrådets budget 2026 och ett internt beslut om ändring i Nordiska rådets arbetsordning. Presidiet beredde under 2025 även två medlemsförslag som rådet valde att inte gå vidare med. Förslagen handlade om att de nordiska länderna borde agera utefter beslut av den internationella domstolen och om nordiskt samarbete i EU. Presidiet inledde också sin beredning av nya medlemsförslag om styrkt beredskap och försvarssäkerhet, om totalberedskapens roll i det nordiska samarbetet och om en nordisk demokratikonferens.

Under året tog presidiet emot ett antal besök, exempelvis av den finländska och den åländska nordiska samarbetsministern och av ministerrådets generalsekreterare. I samband med Nordiska rådets session i Stockholm höll presidiet ett möte med de nordiska statsministrarna på temat nordisk sammanhållning kopplat till civil beredskap och militärt försvar. Presidiet höll även ett möte med de nordiska samarbetsministrarna om gränshinder och nationell förankring, samhällssäkerhet och civil beredskap samt vikten av att stärka det nordiska samarbetet i en föränderlig tid. Vidare hölls ett möte med de nordiska utrikesministrarna om Ukraina och internationella relationer med särskilt fokus på samarbetet med de baltiska staterna.

Presidiets sommarmöte genomfördes under svenskt värdskap i Blekinge med studiebesök hos bland annat Saab Kockums och försvarets marinbas. Presidiet träffade även representanter för Sölvesborg och Ronneby kommuner samt Kustbevakningen för att lära sig mer om regionens beredskapsarbete.

I samband med presidiets decembermöte i Island genomfördes det årliga mötet med Baltiska församlingen. Prioriteringarna för samarbetet 2024–2026 bygger på gemensamma värderingar som demokrati, rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter samt ett gemensamt erkännande av det hot mot fred och stabilitet i Europa som Rysslands aggressionskrig mot Ukraina utgör. Årets möte behandlade små stater i det internationella systemet samt den senaste utvecklingen kring Istanbulkonventionen.

En eventuell uppdatering av Helsingforsavtalet

Vid Nordiska rådets 76:e session 2024 i Reykjavik antog Nordiska rådet en rekommendation till de nordiska regeringarna att tillsätta en nordisk kommission som ska utarbeta konkreta ändringar till en uppdaterad version av Helsingforsavtalet. De nordiska regeringarna lämnade svar på rekommendationen i februari 2025. I svaret konstaterade de nordiska regeringarna att de såg positivt på en möjlig uppdatering av Helsingforsavtalet men önskade tillsätta en utredningsperson för att analysera de juridiska konsekvenserna av en uppdatering. Regeringarna utsåg Elina Pirjatanniemi, professor i juridik vid Åbo Akademi, att leda utredningen som ska vara avrapporterad senast den sista februari 2026, varpå regeringarna kommer att ta ställning till om och i så fall hur man önskar gå vidare. Nordiska rådets presidium kommer att behandla svaret från betänkandet när denna utredning är färdig.

Grönlandsfrågan

Sedan Trumpadministrationen uttryckt intresse för Grönlands framtid har både Nordiska rådets president och dess presidium uttalat sitt stöd för Grönland och Danmark. Nordiska rådets president uttryckte i januari 2025 att Grönlands framtid ska avgöras av det grönländska folket och att Grönland är en viktig del av den nordiska familjen och det nordiska samarbetet. Nordiska rådets presidium uttalade i mars 2025 sitt starka och ovillkorliga stöd för det grönländska folket och deras omistliga rätt att bestämma över sitt eget land och sin egen framtid och att detta är en grundläggande princip i folkrätten som inte kan frångås. Sommaren 2025 besökte Nordiska rådets president Grönland i samband med Västnordiska rådets möte och förmedlade budskapet att Nordiska rådet följer utvecklingen noga och betonade det starka stödet för det grönländska folket och deras rätt till självbestämmande över sitt eget land och sin egen framtid – en obestridlig princip i internationell rätt. Presidiet har löpande diskuterat situationen och lyft fram att frågor som rör Grönland och Konungariket Danmark ska beslutas enbart av Grönland och Danmark.

Ändring av presidiets sammansättning

Under 2024 inledde presidiet ett arbete med att se över presidiets sammansättning och eventuellt göra en ändring i rådets arbetsordning. Detta gjordes efter ett förslag från den färöiska delegationen om att säkra platser i presidiet för Färöarna, Grönland och Åland. Den danska delegationen hade även i presidiet påpekat att de ville att alla åtta delegationsordförande skulle ha en plats i presidiet. En arbetsgrupp bestående av åtta presidiemedlemmar och en medlem från Ungdomens Nordiska Råd fick i uppdrag att se över vilka konsekvenser en sådan ändring skulle ge. Arbetsgruppen lämnade sin rapport till presidiet sommaren 2025.

I samband med sessionen i Stockholm fattade Nordiska rådet ett internt beslut om ändring i Nordiska rådets arbetsordning. Beslutet gäller från och med

den 1 januari 2026 och ska utvärderas efter två år. Utvärderingen avser bland annat funktionaliteten i presidiets sammansättning, arbetsformer samt konsekvenser för balansen mellan partigrupper och länder. Beslutet innebär att Grönland, Färöarna och Åland nu har fast representation i Nordiska rådets presidium genom platser utsedda av respektive delegation. Antal platser i presidiet har utökats med tre personer och består av presidenten, vicepresidenten och högst 16 valda medlemmar. Danmark, Finland, Färöarna, Grönland, Island, Norge, Sverige och Åland samt alla partigrupper ska vara representerade. I dag nominerar delegationerna en president och vicepresident, medan partigrupperna nominerar de andra medlemmarna i presidiet. De nya platserna för Grönland, Färöarna och Åland utses direkt av respektive delegation. Dessa mandat ingår inte i partigruppernas fördelning.

Nordisk utrikes-, försvars- och säkerhetspolitik

Sedan 2013 har Nordiska rådets presidium arrangerat informella möten med de nordiska försvarsministrarna, försvarsheferna och presidierna för de nordiska parlamentens försvarsutskott. Utgångspunkten har varit att stärka den parlamentariska dimensionen i försvarssamarbetet för ett säkrare och tryggare Norden. Försvarsfrågor stod även 2025 högt upp på dagordningen i Nordiska rådet och då med särskilt fokus på krisberedskap och samhällssäkerhet. Finland var 2025 ordförandeland i Nordefco, och därmed bjöd Nordiska rådets finländska delegation in till en försvarskonferens som hölls i Helsingfors den 1 april i samband med temasessionen. Vid rundabordssamtalet diskuterades nordisk civil- och försvarsberedskap, försörjningstrygghet samt det nordiska försvarsindustriarbetet. Den finländska försvarsministern Antti Häkkinen och en representant för den finländska försvarsmakten talade om implementeringen av Nordefcos vision och aktuella frågor under ordförandeskapet.

Nordiska rådet bidrar med en parlamentarisk dimension i det nordiska utrikes-, försvars- och säkerhetspolitiska samarbetet. Nordiska rådet antog 2024 en rekommendation till de nordiska regeringarna om att tillsätta en nordisk försvars- och säkerhetskommission där även parlamentariker från alla nordiska länder ingår. Regeringarna meddelade i inledningen av 2025 att de inte ämnade gå vidare med förslaget, och en politisk dialog genomfördes i samband med presidiets septembermöte.

Presidiets verksamhet under 2026

Med utgångspunkt i Finlands och Ålands presidentskapsprogram 2026 kommer presidiet att lägga extra vikt vid fyra fokusområden: övergripande säkerhet i Norden, nationell förankring, gränshinder och uppdatering av Helsingforsavtalet. Medlemsförslag som fortfarande är under beredning i presidiet handlar om: totalberedskapens roll i det nordiska samarbetet, en nordisk demokratikonferens, konsekvensanalys av nordisk nytta, regionens integration

och undanröjande av gränshinder. Nordiska rådets presidiums sommarmöte äger rum i Rovaniemi, Finland.

6.3 Utskottet för ett hållbart Norden

Utskottet för ett hållbart Norden arbetar med frågor som rör klimatet, miljö- och naturskydd, hållbart användande av naturresurser, biologisk mångfald, jord- och skogsbruk, fiskeriförvaltning samt livsmedel och konsumentskydd. Svenska medlemmar i utskottet var under 2025 Johan Andersson (S), Emma Berginger (MP), Staffan Eklöf (SD) och Åsa Karlsson (S).

Utskottets verksamhet under 2025

Utskottet för ett hållbart Norden höll fem möten under 2025. Under året fokuserade utskottet särskilt på frågor om biologisk mångfald och minskad användning av fossila bränslen. Vidare fokuserade utskottet på frågor som rör Östersjön, inklusive hållbart strömmingsfiske, och livsmedelssäkerhet. Ett nytt område som diskuterades under året är hållbar textilproduktion och möjligheten att ha gemensamma principer i Norden för textilproducenternas ansvar.

Utskottets sommarmöte hölls i Stavanger i Norge, och programmet innehöll studiebesök till olje- och gasprocessanläggningen Kårstø som spelar en viktig roll för att leverera norsk olja och gas till Europa för att minska behovet av rysk olja. Studiebesök gjordes även på Stavangers flygplats där man utvecklar elflyg och på företaget Nysnø som arbetar med gröna investeringar. Utskottet träffade även representanter för Stavangers kommun som berättade om stadens arbete med att motverka översvämningar.

Under året tog utskottet också emot flera besök, bland annat från FN:s miljöprogramms världsövervakningscenter, Nordiska ministerrådets projektledare för hållbart byggande i Norden och Matti Kuronen, professor i skogsbruk vid Helsingfors universitet. Under sessionen i Stockholm hade utskottet ett rådsmöte med flera nordiska miljö- och klimatministrar.

Under året antogs två rekommendationer som utskottet arbetat fram. Utskottet fick också svar på flera rekommendationer, varav de flesta svar godkändes. Under året ställde utskottet också frågor till de nordiska regeringarna, bland annat om möjligheten att införa ett nordiskt pantsystem, detta som en gemensam insats i alla utskotts arbete med att ställa frågor om gränshinder kopplade till sina arbetsområden.

Andra aktiviteter

Utskottet deltog detta år inte vid FN:s klimattoppmöte i Belém, Brasilien, eftersom det skulle ha inneburit logistiska utmaningar och väldigt höga kostnader.

Utskottets verksamhet under 2026

Under 2026 avser utskottet att fokusera på biologisk mångfald, gröna partnerskap, skogs- och lantbruk och cirkularitet samt klimatfrågor i Östersjön och Arktis. Bland de ärenden från 2025 som ska följas upp under 2026 finns bland annat medlemsförslag om smidigare transporter i öst-västlig riktning i Norden, ett ärende som berör växtförädling för naturvård, ett ärende om en grönare modeindustri samt ett ärende om att samiska rättigheter måste respekteras vid satsningar på energiproduktion. Utskottets sommarmöte 2026 ska hållas på Åland.

6.4 Utskottet för kunskap och kultur i Norden

Utskottet för kunskap och kultur i Norden behandlar frågor som rör kultur, utbildning och forskning, språksamarbete och digitalisering. Utskottet arbetar även med frågor kopplade till civilsamhällets roll i förhållande till kultur och utbildning samt med idrotts- och friluftsförhållanden. Svenska medlemmar i utskottet var under året Lars Mejern Larsson (S), Catarina Deremar (C), Victoria Tiblom (SD) och Anna-Lena Hedberg (SD). Lars Mejern Larsson var vice ordförande i utskottet.

Utskottets verksamhet under 2025

Utskottet höll fem möten under året och fokuserade bland annat på nordiskt mediasamarbete, såsom stöd till oberoende journalistik och samarbete mellan public service-medier i Norden. Andra centrala frågor var främjandet av samiska barns rätt till undervisning på sitt modersmål samt immaterialrätt. Som prioriterade gränshinder lyfte utskottet geoblockering mellan nordiska public service-plattformar och beskattning av kulturarbetare.

Utskottets sommarmöte hölls i Åbo i Finland och gästades av centrumet för nordisk medieforskning vid Göteborgs universitet, Nordicom, och Nordiska Lärarorganisationers Samråd. Utskottet genomförde även studiebesök till bland annat Lumacentret vid Åbo universitet som jobbar med att främja barn och ungas intresse för naturvetenskap, teknik och matematik (så kallade STEM-ämnena, Science, Technology, Engineering och Mathematics). Utskottet besökte även allaktivitetshuset Riimi, där Åbo stad erbjuder tjänster för barn och unga. I Åbo fick utskottet också lyssna till presentationer om kulturprojekt, bland annat om förberedandet inför stadens 800-årsjubileum.

Under året tog utskottet även emot besök från bland annat Nordisk Kulturfond, Nordisk kulturkontakt, Nordforsk och Samiska högskolan. Utskottet träffade även advokatbyrån Rättighetsalliansen, produktionsbolaget Unlimited Stories och föreningen Svensk Elitfotboll för att diskutera immaterialrätt i Norden. Utskottet höll en politisk dialog med Finlands kultur- och forskningsminister Mari-Leena Talvitie om en rekommendation om att etablera ett center för nukleär kompetens. Under sessionen i Stockholm hade utskottet även ett samrådsmöte med flera av de nordiska kulturministrarna.

Under året antogs fem rekommendationer som utskottet arbetat fram. Utskottet fick även svar på flera rekommendationer, varav samtliga svar godkändes. Därtill ställde utskottet flera skriftliga frågor till de nordiska regeringarna, bland annat om arbetet mot upphovsrättsbrott och om finansiering av Nordiskt översättningsstöd.

Andra aktiviteter

Lars Mejern Larsson (S) representerade utskottet vid ett möte i Baltiska församlingens utskott för utbildning, forskning och kultur och utskottet för säkerhet och försvar. Mötet ägde rum i Riga, Lettland, den 16–17 januari 2025.

Utskottets verksamhet under 2026

Utskottet har inlett diskussioner om prioriteringar i utskottets arbetsplan för 2026, vilka kommer att fastställas vid utskottets möte i februari. Under året planerar utskottet att arbeta vidare med kultur och utbildning som delar av beredskapsarbetet, barn och ungas trivsel i skolan med särskilt fokus på motion samt den nordiska film- och tv-branschens ställning. Ett annat viktigt område är konstnärers situation och rättigheter i den nya digitala verkligheten i Norden, liksom frågor om upphovsrätt, där utskottet avser att arrangera ett seminarium eller liknande evenemang under våren 2026. Utskottet kommer även att beakta aktiva förslag, den politiska debatten i de nordiska länderna samt Finlands och Ålands presidentskapsprogram. Utskottets sommarmöte 2026 kommer att hållas i Skagen, Danmark.

6.5 Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden arbetar med frågor som handlar om arbetsmarknad och arbetsmiljö, näringsliv, energi, digitalisering, transporter och transportsäkerhet samt finanspolitik och ekonomisk politik. Utskottet har det samlade operativa ansvaret för arbetet med gränshinder även om övriga utskott också arbetar med frågan inom sina respektive politikområden. Svenska medlemmar i utskottet var under 2025 Ann-Christine Frohm (SD), Gunilla Carlsson (S), Ann-Sofie Alm (M), Per-Arne Håkansson (S), Lars Püss (M) och Kjell-Arne Ottosson (KD). Kjell-Arne Ottosson (KD) var under året ordförande i utskottet, och Ann-Christine Frohm (SD) var vice ordförande. Johnny Svedin (SD) trädde in som medlem och vice ordförande i utskottet inför Nordiska rådets session och ersatte därmed Ann-Christine Frohm (SD).

Utskottets verksamhet under 2025

Utskottet höll fem möten under året och fokuserade bland annat på transport- och logistikfrågor, såsom villkoren för att pendla mellan de nordiska länderna och möjligheter att stärka infrastrukturen i öst-västlig riktning mellan Norge,

Sverige och Finland. Utvecklandet av gemensamma digitala lösningar har också behandlats under året samt frågan om att motverka dödsfall och allvarliga olyckor på arbetsplatser i de nordiska länderna.

Utskottets sammarmöte hölls i Nuuk på Grönland. Programmet innehöll bland annat studiebesök till Nordens institut på Grönland och turistanläggningen Qooqut Nuan. Utskottet besökte även Grönlands landsting, Inatsisartut och hade ett möte med utskottet för företags- och råvarufrågor. Vid utskottets eget möte deltog representanter för turistorganisationen Visit Greenland, Greenland Airports och arbetsgivarorganisationen Grönlands Erhverv samt Naaja H. Nathanielsen, minister för näringsliv, energi, råvaror, justitieområdet och jämställdhet på Grönland. Utskottet fick bland annat presentationer om turismlagstiftning, flygplatsinvesteringar och möjligheter att utveckla turism- och näringssektorn på Grönland.

Under året hade utskottet också möten med ett antal representanter för Nordiska ministerrådet, inklusive för ministerrådet för arbetslivssektorn (MR-A), digitalisering (MR-digital), samarbetsministrarna (MR-SAM) samt minister rådets sekretariat. Vidare tog utskottet bland annat emot besök från arbetsgivarorganisationen Norges Lestebileier-Forbund. Utskottet förde också en politisk dialog med den finländska arbetsministern Arto Satonen om en rekommendation om åtgärder för att minska ungdomsarbetslösheten i Norden samt med Ålands infrastruktur- och klimatminister Camilla Gunell om en rekommendation om de nordiska gränskommittéerna.

Under året antogs fyra rekommendationer som utskottet arbetat fram. Utskottet fick också svar på flera rekommendationer, varav de flesta godkändes. De handlade bland annat om att inrätta en gemensam nordisk byggnadsteknisk föreskrift. Under året lämnade utskottets medlemmar ett antal skriftliga frågor till de nordiska regeringarna, bland annat om det nordiska skatteavtalet, om revidering av grängångaravtalet mellan Sverige och Norge samt om insatser för att öka mobiliteten i Öresundsregionen.

Andra aktiviteter

Kjell-Arne Ottosson (KD) representerade utskottet vid Gränsregionalt forum som hölls i Tällberg, Sverige, den 23–24 september. Där deltog han i flera panelsamtal om bland annat gränsregionernas betydelse i ett nytt säkerhetspolitiskt läge och effekter av att gränshinder rivs ned.

Per-Arne Håkansson (S) deltog i en konferens som anordnades av OECD om mobilitet och integration kopplat till arbetsmarknaden i Öresundsregionen. Konferensen hölls i Köpenhamns rådhus den 28 februari.

Utskottets verksamhet under 2026

Utskottet avser att fortsätta arbeta med påbörjade ärenden under 2026, bland annat i fråga om att anpassa Adblue-lösningar i dieselmotorer till nordiska vinterförhållanden, att förenkla banköverföringar mellan de nordiska länderna

och att utveckla ett digitalt körkort för hela Norden. De nordiska skattereglerna och den påverkan de har på möjligheterna att arbeta över gränserna i Norden kommer också att behandlas, och utskottet inväntar politisk dialog med de nordiska finansministrarna om frågan. Utskottets sammarmöte kommer att hållas i Stockholm.

Gränshindergruppen

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden bär huvudansvaret för gränshinderfrågor. I praktiken har dock gränshindergruppen, en arbetsgrupp som ligger under utskottet, hand om många av gränshinderfrågorna. I gruppen ingår medlemmar från Nordiska rådets samtliga utskott och presidiet. De svenska medlemmarna i gränshindergruppen var under året Maria Stockhaus (M), Ann-Sofie Alm (M), Per-Arne Håkansson (S), Lars Mejern Larsson (S), Kjell-Arne Ottosson (KD), Johan Hultberg (M), Catarina Deremar (C), Victoria Tiblom (SD) och Anna-Lena Hedberg (SD). Under året var Kjell-Arne Ottosson (KD) ordförande i gränshindergruppen.

Under 2025 hade gränshindergruppen fyra möten. Vid dess första möte noterades det svenska presidentskapsprogrammets särskilda fokus på nordisk vardagsnytta och undanröjande av gränshinder, vilket gränshindergruppen ställde sig positivt till. I syfte att understödja denna ambition tog gränshindergruppen fram förslag på gränshinder att prioritera under året till Nordiska rådets presidium och utskott. De förslag som togs fram inkluderade bland annat införande av ett nordiskt transportministerråd, revidering av det nordiska skatteavtalet, införande av ett gemensamt pantsystem, e-recept över landsgränserna och harmonisering av byggbestämmelser inom Norden. Gränshindergruppens medlemmar tog på sig att driva enskilda gränshinder såväl i respektive utskott i Nordiska rådet som på nationell nivå i respektive land. En stående punkt vid gruppens möten var sedan att återrapportera om statusen för de gränshinder som medlemmarna fokuserade på.

Gränshindergruppen tog under året fram en strategi för fri rörlighet som ska vara vägledande för Nordiska rådets gränshinderarbete under perioden 2026–2030. I strategin beskrivs hur Nordiska rådet ska arbeta för att främja rätten att verka, arbeta och bo över gränserna i Norden samt hur samarbetet med de nationella parlamenten, de nordiska parlamenten och andra intressenter bör organiseras. Strategin antogs i plenum vid sessionen i Stockholm.

En återkommande diskussionspunkt var samarbetet med Gränshinderrådet, som är Nordiska ministerrådets organ för att hantera gränshinderfrågor. I och med en omorganisation under 2024 framtogs Nordiska rådet möjligheten att ha en representant i Gränshinderrådet, vilket gränshindergruppen uttryckt missnöjdhet med.

Under 2025 fick gränshindergruppen besök av informationstjänsterna Øresunddirekt, Grensetjänsten Norge-Sverige och Gränstjänsten Sverige-Finland-Norge som berättade om aktuella frågor som de informerar medborgare

om, till exempel tillämpning av avtalet för gränsgångare mellan Sverige och Norge.

Under 2026 avser gränshindergruppen att hålla fyra möten, i samband med alla Nordiska rådets möten förutom sommarmötena.

6.6 Utskottet för välfärd i Norden

Utskottet för välfärd i Norden behandlar frågor som rör stärkandet av den nordiska välfärdsmodellen och arbetar för hållbara lösningar inom det sociala området samt med att främja jämställdhet i Norden. Detta innebär frågor som berör bland annat utsatta barn och ungas livsvillkor, förbättring för personer med funktionshinder och möjligheter till integration i samhället samt frågor om missbruk samt fysiska och psykiska hälsoproblem. Även jämställdhet, hbtqi-rättigheter, demokrati och mänskliga rättigheter står ofta på agendan. Migrations- och integrationspolitik samt flyktingfrågor hör också till utskottets fokusområden samt bostadspolitik, digitala välfärdslösningar och samernas och inuiternas villkor i Norden. Svenska medlemmar i utskottet var under året Eva Lindh (S), som var ordförande för utskottet, Johan Hultberg (M) till och med den 31 augusti och Lotta Johnsson Fornarve (V) från och med den 28 oktober.

Utskottets verksamhet under 2025

Utskottet höll fem möten under året. Utskottets prioriterade områden var utsatta barn och unga, äldrepolitik, social och jämställdhetsmässig hållbarhet på arbetsmarknaden och i samhället i stort samt antibiotikaresistens.

Utskottets sommarmöte hölls i Tromsø i Norge och innehöll studiebesök till ungdomshuset Tvibit, Samisk Hus Tromsø (Romssa Sámi Viessu), Norges arktiska universitet inklusive universitetets samiska kulturhus och Nasjonalt senter for e-helseforskning.

Utskottet tog också emot flera besök till sina möten under året, bland annat från Nordens Välfärdscenter (BVC), Nordisk information för kunskap om kön (NIKK), Sjuksköterskors samarbete i Norden och Nordisk förening mot barnmisshandel och omsorgssvikt (NFBO). Utskottet besöktes även av generalsekreteraren för Pårørendealliancen med anledning av de inspel som skickats till utskottet från Nordisk Forum for Pårørendeorganisationer. I samband med sessionen tog utskottet emot Nordiska ministerrådets redogörelse om funktionshindersområdet och hade med anledning av det även besök av Funktionshindersrådet.

Under året hade utskottet ett samrådsmöte om äldrepolitik i Norden med Ålands social- och sundhetsminister, Arsim Zekaj. Vidare hade utskottet en politisk dialog med Leena Meri, som är justitieminister i Finland och minister i Nordiska ministerrådet för justitiefrågor. Dialogen rörde en gemensam nordisk satsning för mer kunskap för att förebygga och bekämpa partnerdråp bättre. Utskottet höll även en informell politisk dialog om gemensam

läkemedelsupphandling i Norden med Laura Rissanen, som är statssekreterare vid Finlands social- och hälsovårdsministerium. Dialogen kommer formellt att hållas under 2026.

Under året antogs tre rekommendationer som utskottet arbetat fram. Utskottet fick även svar på flera rekommendationer, vilka godkändes av utskottet. De rörde bland annat mer jämställdhet i klimatpolitiken och nordiskt samarbete mot rasism och annan extremism.

Andra aktiviteter

Utskottets ordförande Eva Lindh (S) deltog i mars som en av utskottets två representanter vid FN:s 69:e kvinnokommission (Commission on the Status of Women, CSW) i New York i USA. Det var tredje gången som utskottet deltog vid CSW. Utskottet hade inför 2025 års CSW valt att fokusera på två specifika områden: könsbaserat våld och partnerdråp samt jämställd klimatpolitik. Utskottets representanter hade möten med bland annat civilsamhällesorganisationer, Finlands jämställdhetsminister, Polens jämställdhetsminister, Europarådets expertgrupp som arbetar mot våld mot kvinnor (Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence, Grevio) samt Interparlamentariska unionen (IPU).

Inför CSW anordnade utskottet ett digitalt interparlamentariskt förmöte med de nordiska ländernas utskott med ansvar för jämställdhetsfrågor för att diskutera nordiska erfarenheter och budskap inför CSW. Mötet följdes sedan upp med ett fysiskt möte i New York som utskottet stod värd för, med de nordiska parlamentarikerna på plats.

Eva Lindh (S) deltog även som öppningstalare vid en nordisk konferens i Köpenhamn anordnad av Nordisk förening mot barnmisshandel och omsorgssvikt (NFBO) samt som utskottets representant vid Baltiska församlingens möte i Palanga, Litauen, vid ett utskottsmöte med församlingens Education, Science and Culture Committee och Health, Welfare and Family Committee. Vidare deltog Eva Lindh (S) i det årliga mötet mellan Baltiska församlingen och Nordiska rådet i Reykjavik, Island.

Utskottets verksamhet under 2026

Utskottet kommer under kommande år arbeta vidare med ett medlemsförslag om ökat nordiskt samarbete mot våld i nära relationer. Utskottet planerar också att fortsätta att fokusera på sina prioriterade områden inom äldrepolitik, social och jämställdhetsmässig hållbarhet inom arbetslivet och i samhället i stort, utsatta barn och unga samt antibiotikaresistens.

Andra teman som utskottet föreslagit kan bli aktuella att lyfta fram handlar om Nordens roll i kampen för jämställdhet, jämställdhet i klimatpolitiken, kvinnor i krig och konfliktområden, kvinnors utsatta för partnervåld, stalkning och sexuella övergrepp, partnerdråp samt aborträttigheter.

Utskottet planerar också, liksom de senaste åren, att delta vid FN:s kvinno-kommission i New York, USA.

Utskottets sammarmöte kommer att hållas i Storuman, Sverige.

6.7 Kontrollkommittén

Nordiska rådets kontrollkommitté har i enlighet med rådets arbetsordning i uppgift att utföra den parlamentariska kontrollen av det arbete som finansieras med gemensamma nordiska medel samt genomföra annan kontroll som plenarförsamlingen beslutar om. Kontrollkommittén kan avge uttalanden till presidiet bland annat om tolkningen av Helsingforsavtalet, andra avtal om nordiskt samarbete och andra interna bestämmelser.

Sedan 2011 genomför kontrollkommittén regelbundna kontrollbesök hos de nordiska institutioner som får stöd från Nordiska ministerrådet. Syftet med besöken är att belysa den nordiska nytta som institutionen bidrar till, och efter besöken utarbetas en rapport som sänds till institutionen, Nordiska ministerrådet, det utskott inom Nordiska rådet som täcker institutionens område samt Nordiska rådets presidium.

Kontrollkommitténs verksamhet under 2025

Under 2025 höll kontrollkommittén fyra möten. De granskningar som kontrollkommittén beslutade i sin arbetsplan att gå vidare med under året, efter att ha mottagit inspel från Nordiska rådets presidium och utskotten om granskningar för 2025, gällde uppföljning av Nordiska rådets rekommendationer, efterlevnaden av Nordiska rådets klimat- och miljöhandlingsplan, transparens i Nordiska ministerrådets budgetar och Nordiska ministerrådets så kallade whistleblowerordning.

Under 2025 var Per-Arne Håkansson (S) svensk medlem i kontrollkommittén. Den 28 oktober invaldes Lars Püss (M) till ny svensk medlem inklusive till kontrollkommitténs ordförande. Samma datum invaldes även Lotta Johnson Fornarve (V).

Utredningar

Kontrollkommittén genomförde fyra utredningar under 2025, i form av skriftliga frågor. Dessa handlade om uppföljning av Nordiska rådets rekommendationer, efterlevnaden av Nordens hus klimat- och miljöhandlingsplan, transparens i Nordiska ministerrådets budgetar samt granskning av Nordiska ministerrådets ”whistleblowerordning”. De fyra skriftliga frågorna sändes till Nordiska ministerrådet för svar. Två av de fyra skriftliga frågorna sändes även till Nordiska rådets sekretariat och Nordisk Kulturfonds sekretariat, som också ombads svara på frågorna. Kontrollkommittén fick sedan ta emot svar på samtliga skriftliga frågor och beslutade att sända vidare svaren till Nordiska rådets presidium för information och diskussion vid presidiets decembermöte

i Reykjavik, Island, där även kommitténs ordförande Lars Püss (M) skulle närvara.

Riksrevisionens rapporter

Kontrollkommittén mottar även årligen revisionsrapporter från de tre nordiska institutioner som granskas av den danska riksrevisionen. De tre nordiska institutionerna vars räkenskaper granskas är Nordiska rådet, Nordiska ministerrådet och Nordisk Kulturfond. Det är kontrollkommitténs uppgift att kommentera revisionsrapporten över Nordiska rådets räkenskaper, innan Nordiska rådets presidium godkänner dessa. Finner kommittén det relevant att kommentera de övriga två revisionsrapporterna så sänds dessa kommentarer direkt till institutionerna. I 2025 års revisionsrapporter av de tre nordiska institutionerna som kommittén mottagit av danska riksrevisionen, så beslutade kontrollkommittén att inte kommentera dessa ytterligare.

Institutionsbesök

Vid sitt septembermöte genomförde kommittén institutionsbesök till nordiska institutioner i Oslo: Nordforsk, Nordisk Energiforskning och Nordic Innovation. Kontrollkommittén skrev sedan en rapport som sändes vidare till institutionerna och Nordiska ministerrådet.

Övrig verksamhet

Under året fick kommittén också uppdaterad information om ett ärende som behandlats föregående år, om danska riksrevisionens rapport om att Nordiska ministerrådet hade otillräcklig it-säkerhet inom systemet Unit 4. Kommittén mottog ett skriftligt svar med information om statusen från Nordiska ministerrådets sekretariat, och kommittén konstaterade att svaret visade att Ministerrådet hade reagerat på de grundläggande frågor om it-säkerhet som Riksrevisionen ställt i sin granskning. Kommittén beslutade därmed att återkomma till frågan senare, för uppföljning.

Vid kommitténs möte i samband med Nordiska rådets session i Stockholm gick kommittén igenom partigruppernas räkenskaper för 2024. Detta mot bakgrund av att partigruppernas räkenskaper ska föreläggas presidiet och kontrollkommittén för genomgång, enligt Nordiska rådets regler för stöd till partigrupper och medlemmar utanför partigrupper. Kommitténs redogörelser som presenterades vid sessionen stod också på dagordningen.

I december deltog kontrollkommitténs ordförande Lars Püss (M) vid det årliga mötet i Köpenhamn med Nordiska ministerrådets generalsekreterare. Vidare besökte han Reykjavik för att delta i samband med behandlingen av en punkt under presidiets decembermöte.

Kontrollkommitténs verksamhet under 2026

Förutom de årligt återkommande uppgifterna kommer kontrollkommittén under 2026 att arbeta vidare med de årligen återkommande granskningarna. De rör bland annat en genomgång av partigruppernas, och partierna utanför partigruppernas, räkenskaper för 2025 samt den årliga genomgången av revisionsrapporterna om Nordiska rådet, Nordiska ministerrådet och Nordisk Kulturfond. Dessutom kommer kommittén eventuellt att göra ett institutionsbesök till Nordens hus i Reykjavik och få besök av Nordiska ministerrådets generalsekreterare.

5.8 Nordiska rådets priser

Nordiska rådet delar varje år ut fem priser: litteraturpriset, filmpriset, musikpriset, miljöpriset och barn- och ungdomslitteraturpriset. Nordiska rådets priser bidrar till att synliggöra det täta nordiska kultursamarbetet. Syftet med kulturpriserna är att öka intresset för de nordiska ländernas litteratur, språk, musik och film. Miljöpriset belönar extraordinära insatser för det hållbara Norden. Nordiska rådets priser räknas till de mest prestigefyllda priserna i Norden och åtnjuter stor internationell erkänsla. Litteraturpriset är det äldsta av de fem priserna. Det utdelades första gången 1962 och följdes av musikpriset (1965), miljöpriset (1995), filmpriset (2002) och barn- och ungdomslitteraturpriset (2013). De fem priskommittéerna väljer de nominerade och vinnaren. Varje pris är på 300 000 danska kronor och utdelas i samband med Nordiska rådets årliga session.

Vinnare av Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris 2025

Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris 2025 gick till svenska Sara Lundberg för bilderboken *Ingen utom jag*, som gavs ut 2024. Det är en berättelse där en pojke som lossar knuten till en båt och separeras från sin mamma får illustrera frigörelse och utveckling, där pojken utforskar en värld som rymmer både livfulla, färgstarka uttryck och stillhet.

Vinnare av Nordiska rådets filmpris 2025

Nordiska rådets filmpris 2025 tilldelades färöiska *Seinasta paradís á jørð* (Det sista paradiset på jorden). Bakom filmen står regissören och manusförfattaren Sakaris Stórá tillsammans med manusförfattarna Mads Stegger och Tommy Oksen samt producenten Jón Hammer. Filmen utforskar teman om bland annat relationer, trygghet och förändring.

Vinnare av Nordiska rådets litteraturpris 2025

Nordiska rådets litteraturpris 2025 gick till Vónbjört Vang från Färöarna för hennes diktsamling Svört Orkidé (Svart orkidé). Diktsamlingen är centrerad runt en mors känslor av oro när hennes barn glider längre ifrån henne och blir alltmer självständigt.

Vinnare av Nordiska rådets miljöpris 2025

Nordiska rådets miljöpris 2025 tilldelades danska Grønne Nabofællesskaber (Gröna grannskapsgemenskaper). Grønne Nabofællesskaber är en organisation som består av ett nätverk av familjer över hela Danmark. Deras mål är att främja en hållbar livsstil genom gemensamma aktiviteter med en lokal förankring.

Vinnare av Nordiska rådets musikpris 2025

Pianisten Víkingur Ólafsson från Island tilldelades Nordiska rådets musikpris 2025. Ólafssons repertoar består av ett flertal hyllade och prisbelönte album. Genom att använda moderna plattformar har han kunnat nå ut till en bredare publik och därmed främjat tillgängligheten till klassisk musik.

7 Planer för verksamheten under 2026

Finland och Åland är ordförandeland i Nordiska rådet 2026. I deras presidentskapsprogram sätts den övergripande säkerheten i centrum för det nordiska samarbetet, och där lyfter de fram att i en tid präglad av geopolitisk oro, hybridhot och ökad sårbarhet i våra samhällen ska Nordens förmåga att förebygga, hantera och återhämta sig från kriser stärkas. De betonar att det behövs ett närmare nordiskt samarbete inom beredskap, försvar, hälso- och försörjningssäkerhet, kritisk infrastruktur, mental motståndskraft, demokrati och tillit. Målet är att skapa ett mer samordnat och robust Norden, som är bättre rustat för att möta framtida utmaningar och kriser. Målsättningen är att Norden ska vara världens mest integrerade och hållbara region år 2030.

Vid sessionen i Stockholm vecka 44 valdes för 2026, efter nominering från den finländska delegationen, Ville Väyrynen (den konservativa gruppen) till president och Kim Berg (den socialdemokratiska gruppen) till vicepresident. Det finländska presidentskapet leder rådets arbete under 2026 och kommer även att representera rådet i olika internationella sammanhang.

Finlands riksdag står under året värd för Nordiska rådets 78:e session, som äger rum i Helsingfors vecka 44. Då kommer man även att arrangera och stå värd för utdelningen av Nordiska rådets priser.

Nordiska rådets mötesplan 2026

23–24 februari	Roskilde, Danmark	Nordiska rådets gemensamma möten
16–17 april	Oslo, Norge	Nordiska rådets gemensamma möten och temasession
22–23 juni	Rovaniemi, Finland	Sommarmöte för presidiet
22–23 juni	Skagen, Danmark	Sommarmöte för utskottet för kunskap och kultur
22–23 juni	Åland	Sommarmöte för utskottet för ett hållbart Norden
22–23 juni	Storuman, Sverige	Sommarmöte för utskottet för välfärd
22–23 juni	Stockholm, Sverige	Sommarmöte för utskottet för tillväxt och utveckling
14–15 september	Island	Nordiska rådets gemensamma möten
26–29 oktober	Helsingfors, Finland	Nordiska rådets gemensamma möten och den 78:e sessionen
8–9 december	Stockholm, Sverige	Presidiemöte

8 Den parlamentariska Östersjökonferensen

Östersjösamarbetet på parlamentarisk nivå äger rum inom ramen för den parlamentariska Östersjökonferensen (Baltic Sea Parliamentary Conference, BSPC). Konferensen hålls varje år och samlar parlamentariker från tio nationella parlament, sju regionala parlament, Europaparlamentet, interparlamentariska organisationer samt observatörer. Den första parlamentariska Östersjökonferensen arrangerades 1991 på initiativ av Nordiska rådet.

Syftet med samarbetet är att främja den parlamentariska dialogen i Östersjöregionen på nationell och regional nivå och att påverka utvecklingen av regeringarnas samarbete genom Östersjöstaternas råd (Council of the Baltic Sea States, CBSS). Målet är att främja en miljömässigt och socialt hållbar utveckling i regionen. Samarbetet bidrar till ett ökat informationsutbyte och nätverksbyggande mellan parlamentariker från Östersjöregionen.

Vid den årliga konferensen redogörs för regeringssamarbetet som rör regionen. Vidare behandlas situationen i regionen vad gäller samarbetet generellt och därtill specifikt inom vissa valda politikområden. På senare år har ämnen som säkerhet, beredskap, miljö, klimat, hav, energi, digitalisering, migration och demokrati behandlats vid konferenserna. På flera av dessa områden har BSPC tillsatt arbetsgrupper med uppgift att utarbeta rapporter med politiska rekommendationer. Vid konferensen antas en resolution som riktar sig till medlemsländernas regeringar, CBSS och EU.

8.1 Riksdagens delegation till den parlamentariska Östersjökonferensen

Sedan valet 2018 har riksdagen en fast delegation till BSPC med fem ledamöter. Den partipolitiska fördelningen under innevarande mandatperiod har gjorts enligt invalordningen en ledamot från Sverigedemokraterna, en från Socialdemokraterna, en från Moderaterna, en från Miljöpartiet och en från Sverigedemokraterna. Delegationen utses av talmannen efter samråd med gruppledarna.

Delegationens sammansättning under 2025

Staffan Eklöf (SD), ordförande

Hanna Westerén (S), vice ordförande

Aron Emilsson (SD), ersattes av Chris Dahlqvist (SD) den 16 september

Jesper Skalberg Karlsson (M)

Emma Nohrén (MP)

Staffan Eklöf (SD) är delegationens medlem i ständiga utskottet, och Hanna Westerén (S) är suppleant. Jesper Skalberg Karlsson (M) har varit delega-

tionens representant i arbetsgruppen för energitrygghet, självförsörjning, resiliens och konnektivitet i Östersjöregionen 2023–2025. Hanna Westerén (S) är delegationens representant i arbetsgruppen för stärkande av cyber- och informationsmotståndskraft för att främja demokrati 2025–2027.

8.2 Den svenska delegationens verksamhet

Delegationen höll åtta möten under året. Vid mötena diskuterades bland annat förberedelser inför arbetsgruppens möte som hölls i riksdagen i mars, den årliga resolutionen och konferensen samt delegationens förväntningar på den tillträdande generalsekreteraren. Delegationen deltog i januari i ett studiebesök på CBSS sekretariat i Stockholm. Därtill deltog delegationen med ett informationsbord på Nordens dag som uppmärksammades i riksdagen i mars.

Delegationens ordförande och vice ordförande deltog under året i möten mellan talmannen, utrikesutskottets presidium och delegationspresidierna. En interaktion mellan riksdagens utrikesutskott och den svenska delegationen till BSPC ägde rum i mars, då delegationens ordförande gav information om arbetet inom BSPC vid utskottets möte. I november informerade Jesper Skalberg Karlsson (M) riksdagens näringsutskott om slutrapporten från arbetsgruppen för energitrygghet, självförsörjning, resiliens och konnektivitet.

8.3 Den 34:e parlamentariska Östersjökonferensen

Den 34:e parlamentariska Östersjökonferensen ägde rum den 24–26 augusti 2025 i Mariehamn, under åländskt värdskap. Huvudtemat för årets konferens var Östersjön – vår livlina: samarbete, säkerhet och hållbarhet. Finlands president Alexander Stubb och den åländska delegationens ordförande höll öppningsanföranden.

Huvudtalare under konferensen var bland annat Julia Navalnaja, änka till den ryska oppositionsledaren Aleksej Navalnyj, Estlands tidigare president Egils Levits och Finlands tidigare utrikesminister Pekka Haavisto.

Konferensen samlade ett 60-tal parlamentariker från medlemsparlamenten och de parlamentariska organisationerna. Andra deltagare var regeringsrepresentanter, ungdomsrepresentanter, experter, observatörer och inbjudna gäster från Östersjöregionen. Från riksdagens delegation deltog ordförande Staffan Eklöf (SD), vice ordförande Hanna Westerén (S) och Emma Nohrén (MP).

Vid konferensen antogs en resolution, ett gemensamt offentligt uttalande, med ett antal rekommendationer riktade till medlemslänternas regeringar, CBSS och EU. Rekommendationerna fokuserar på aktuella utmaningar i regionen och handlar bland annat om att skydda kritisk infrastruktur, att säkra demokrati och stabilitet i Östersjöregionen och att främja ungdomars delaktighet. I resolutionen underströks också att konferensen fortsatte att fullt ut stödja Ukraina, och Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina fördömdes på nytt. Därutöver uttrycktes i resolutionen stöd för Grönlands rätt till självbestämmande över sin egen framtid. I resolutionen lyftes även rekommendationer om

att stärka den miljömässiga motståndskraften i regionen, att förbättra samordningen vad gäller infrastruktur och energisäkerhet och att skydda det marina ekosystemet.

Under konferensen presenterades slutrapporten för Östersjökonferensens arbetsgrupp för energitrygghet, självförsörjning, resiliens och konnektivitet, där Jesper Skalberg Karlsson (M) ingått som medlem. I samband med konferensen ägde liksom tidigare år även ett parlamentariskt ungdomsforum rum, Baltic Sea Parliamentary Youth Forum. Syftet med forumet var att främja dialog och meningsfullt utbyte mellan ungdomar och beslutsfattare i Östersjöregionen. Vid forumet tog ungdomsrepresentanterna fram ett antal rekommendationer om konferensens huvudfrågor, som sedan presenterades i plenum. I samband med konferensen avslutades Ålands ordförandeskap för Östersjökonferensen 2024–2025, och Schleswig-Holsteins ordförandeskap tog vid. Nästa Östersjökonferens, den 35:e i ordningen, är planerad att hållas i Lübeck i augusti 2026.

8.4 Övrig verksamhet

Ständiga utskottet

BSPC:s ständiga utskott (Standing Committee of the Baltic Sea Parliamentary Conference) är konferensens fasta politiska organ. Utskottet har som främsta uppgift att i samarbete med värdlandet förbereda den årliga konferensen och att förbereda och följa upp BSPC:s resolutioner. Det ständiga utskottet har kontakt med CBSS och andra relevanta organisationer som är verksamma i regionen. Vidare svarar utskottet för konferensens finansiering och administration. Utskottet består av representanter för samtliga nationella och regionala parlament som deltar i samarbetet och därutöver av en representant vardera för Nordiska rådet, Europaparlamentet och Baltiska församlingen.

Det ständiga utskottet höll fyra möten under året. Arbetet präglades bland annat av säkerhetsläget i Östersjöregionen, särskilt vad gäller den ryska skuggflottan och skydd av kritisk infrastruktur, av förslag om förändringar av hur resolutioner tas fram och av samarbetet med Östersjöstaternas råd.

Ständiga utskottet höll sitt första möte för året i Bryssel i februari, då delegationens ordförande Staffan Eklöf (SD) deltog. Vid mötet diskuterades bland annat hybridhot, bioekonomi och fiskefrågor. Dessutom fattades beslut om rotationsprinciper för BSPC och budgeten inför 2026. Vidare gavs sedanligt en statusuppdatering om arbetet inom CBSS och Helcom. Representanter för EU-parlamentet och EU-kommissionen informerade också om utmaningar till följd av den geopolitiska situationen.

Ständiga utskottets andra möte hölls i juni i Mariehamn. Delegationens ordförande Staffan Eklöf (SD) deltog i det. Vid mötet behandlades en ansökan från tre regionparlament i Polen om observatörsstatus i BSPC. Vidare diskuterades förberedelser inför konferensen och resolutionen. I Mariehamn hölls även ett möte med den tillträdande generalsekreteraren om förväntningar inför

framtiden och förslag på förändringar. Delegationen lyfte bland annat fram vikten av en god förvaltningskultur och transparens i beslutsprocesser och ekonomiska frågor.

Likt tidigare år hölls ett möte med ständiga utskottet i samband med den årliga konferensen. Mötet ägnades främst åt de slutgiltiga förberedelserna inför konferensen och arbetsprogrammet för 2025–2026.

Ständiga utskottets fjärde möte hölls i Kiel i Tyskland i november. Ordförande Staffan Eklöf (SD) deltog i det mötet. På dagordningen stod bland annat uppföljningen av den årliga konferensen och konferensresolutionen. Vad gäller den senare rådde enighet i utskottet om att man önskar arbeta för en mer koncis konferensresolution och en mer systematisk uppföljning av regeringarnas återrapportering om rekommendationerna i resolutionen. Vidare diskuterades organisationens juridiska status och en rapport om att reformera Östersjöstaternas råd. Därtill antogs ett uttalande om att det är viktigt att inkludera Ukraina i alla samtal om fredsförhandlingar och om att Ukrainas suveränitet, självständighet och territoriella integritet fortsatt måste respekteras.

Östersjökonferensens arbetsgrupper och rapportörer

Sedan 2009 har den parlamentariska Östersjökonferensen tillsatt arbetsgrupper vars uppgift det är att utarbeta rapporter med rekommendationer på valda områden av särskilt stor betydelse, där samarbete kan vara gynnsamt. Endast en arbetsgrupp är verksam åt gången. Arbetsgruppernas mandat löper vanligen på två år, räknat från den konferens där beslutet om att tillsätta arbetsgruppen fattades.

Arbetsgruppen för energitrygghet, självförsörjning, resiliens och konnektivitet i Östersjöregionen

Arbetsgruppen har under perioden 2023–2025 fördjupat sig inom energitrygghet, självförsörjning, resiliens och konnektivitet i Östersjöregionen. Temat för arbetsgruppen grundade sig i att säkerhetsläget runt Östersjön försämrats radikalt sedan den ryska invasionen av Ukraina samtidigt som behoven av konnektivitet och mobilitet i regionen ökar. Länderna runt Östersjön är sammankopplade med kablar och gasledningar – infrastruktur som betraktas som samhällsviktig men som till stor del är oskyddad. Det finns därför stora behov av att hitta nya sätt att säkerställa energisäkerhet och självförsörjning i regionen.

Arbetsgruppens uppdrag var att genom kontakter med relevanta institutioner och aktörer i och utanför Östersjöområdet bidra till informationsutbyte och utbyte av bästa praxis. Arbetsgruppen tog även fram politiska rekommendationer inom de utpekade områdena och diskuterade hur man kan stärka samarbetet i regionen. Från den svenska delegationen ingick Jesper Skalberg Karlsson (M) i arbetsgruppen.

Arbetsgruppen hade två möten under året. Det första mötet hölls i mars i Stockholm. Temat för mötet var infrastruktur och konnektivitet, men också säkerhetsrelaterade frågor diskuterades. Studiebesök gjordes bland annat på Kustbevakningen, ett företag som tillverkar elektriska båtar och Kungliga Tekniska högskolan. Expertpresentationer hölls på temat energisäkerhet, civil beredskap och säkerhet i Östersjön kopplat till skydd av kritisk infrastruktur.

Årets andra möte, tillika arbetsgruppens sista, hölls i Tallinn i maj. Vid mötet diskuterades bland annat marint försvar, digitala innovationer och cybersäkerhet. Studiebesök gjordes på e-Estonia Briefing Centre, ett innovations- och demonstrationscenter, Estlands kustbevakning och CR14 – ett center etablerat av Estlands försvarsdepartement för att träna, testa och utveckla cybersäkerhet. Expertpresentationer hölls om hur AI kan användas för energisäkerhet och om skydd av undervattensinfrastruktur. Vidare diskuterades arbetsgruppens slutrapport och rekommendationer. Arbetsgruppen presenterade sin slutrapport i samband med den årliga konferensen i Mariehamn.

Arbetsgruppen för stärkande av cyber- och informationsmotståndskraft för att främja demokrati

Arbetsgruppen för stärkande av cyber- och informationsmotståndskraft för att främja demokrati ska under perioden 2025–2027 fördjupa sig i frågor om motverkande av desinformation, cyberhot och utländsk manipulation av information för att underminera demokratiska processer i Östersjöregionen. Arbetsgruppen ska stärka samarbetet mellan parlamenten inom detta område, utbyta bästa praxis och utveckla politiska rekommendationer om hur man kan stärka informationsmotståndskraften och stötta bland annat fria val och fria medier.

Arbetsgruppen höll sitt första möte i oktober i Tallinn. Vid mötet hölls flera presentationer om cybersäkerhet. Vidare arrangerades studiebesök på Natos kunskapscenter för cybersäkerhet (Nato Cooperative Cyber Defence Center of Excellence, CCDCOE) och Tallinns tekniska universitet. Arbetsgruppen diskuterade också planen för sitt kommande arbete, prioriterade områden och möjliga platser att hålla möten på.

Rapportörskap

Det ständiga utskottet har vid flera tillfällen framfört att BSPC bör fortsätta att följa utvecklingen på det aktuella sakområdet även efter att en arbetsgrupp avslutat sitt arbete. I de fallen har en medlem av arbetsgruppen utsetts till rapportör för att kunna fortsätta att bevaka frågan. Generellt sett är rapportörernas uppgift att följa utvecklingen i Östersjöregionen på det aktuella sakområdet och att rapportera till konferensen eller till det ständiga utskottet. Rapportörerna kan vidare representera BSPC på möten och konferenser. För närvarande har BSPC rapportörer inom bland annat områdena klimatförändringar och biologisk mångfald, hållbar turism och dumpad ammunition på havsbotten.

Ytterligare information om den parlamentariska Östersjökonferensen finns på www.bspc.net.

9 Den arktiska parlamentarikerkonferensen

Det arktiska parlamentarikersamarbetet sker inom ramen för den arktiska parlamentarikerkonferensen (Conference of Parliamentarians of the Arctic Region, CPAR). Den första parlamentarikerkonferensen arrangerades i Reykjavik 1993 på initiativ av Nordiska rådet. Konferensen arrangerades sedan fram till 2022 vartannat år av ett av medlemsparlamenten och samlade då parlamentariker från de nordiska länderna, Kanada, Ryssland och USA samt Europaparlamentet. Representanter för ursprungsbefolkningarna i regionen har deltagit i konferensen med en särskild status som permanenta deltagare. I samarbetet har även observatörer från andra nationella parlament och parlamentariska organisationer deltagit. Vidare har representanter för forskningsmiljöer, näringsliv och andra aktörer med intresse för utvecklingen i Arktis deltagit. Det ökade intresset från icke-arktiska stater och regionens ökade geopolitiska betydelse har avspeglats i konferenserna. Vid konferensen antas resolutioner som riktas till de arktiska ländernas regeringar, Arktiska rådet och EU:s institutioner i de delar som är tillämpliga.

Efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina pausades den 8 mars 2022 samarbetet med Ryssland. Med anledning av att utmaningarna för den arktiska regionen är överhängande beslutade den permanenta kommittén, konferensens fasta politiska organ, i maj 2022 att fortsätta samarbetet utan deltagande från Ryssland.

Syftet med det parlamentariska samarbetet är att ta initiativ till ett vidare samarbete om arktiska frågor och att fungera som ett forum för debatt och informationsutbyte. Förutsättningarna för att möta utmaningarna och ta till vara möjligheterna i ett förändrat Arktis står i fokus för samarbetet. Särskild vikt läggs vid klimatförändringarna och konsekvenserna för den känsliga arktiska miljön, den ekonomiska utvecklingen i regionen och ett hållbart utnyttjande av naturresurserna, befolkningens levnadsvillkor och den civila säkerheten i regionen. Forsknings- och utbildningsfrågor är centrala i samarbetet.

9.1 Riksdagens delegation till den arktiska parlamentarikerkonferensen

Den svenska delegationen till den arktiska parlamentarikerkonferensen utses av talmannen efter samråd med gruppledarna.

Delegationens sammansättning under 2025

Alexandra Anstrell (M), ordförande

Åsa Karlsson (S), vice ordförande

Angelika Bengtsson (SD), ersattes av Johnny Svedin (SD) den 3 november

Kajsa Fredholm (V)

Eric Palmqvist (SD)

Rapportörskap 2024–2026

Riksdagen stod i mars 2024 värd för den arktiska parlamentarikerkonferensen, som ägde rum i Kiruna. Vid konferensen valdes delegationens ordförande Alexandra Anstrell (M) till CPAR:s klimatrapportör under en tvåårsperiod, fram till nästa CPAR-konferens som kommer att äga rum i april 2026 i Fairbanks, Alaska.

Under 2025 informerade Anstrell inom ramen för sitt rapportörskap i olika sammanhang om vikten av att värna miljö och klimat i Arktis – med särskilt fokus på hållbar avfallshantering i Arktis. Därefter avrapporterade hon sitt arbete vid den permanenta parlamentarikerkommitténs (SCPAR:s) möten. Under året interagerade delegationen också med riksdagens miljö- och jordbruksutskott (i januari) och riksdagens utrikesutskott (i mars).

Delegationens egna möten

Delegationen höll sju delegationsmöten under året. Vid mötena diskuterades bland annat förberedelser inför den permanenta parlamentarikerkommitténs möten. Delegationen mötte också vid flera tillfällen Sveriges Arktisambassadör, för informationsutbyte och uppdateringar om det arktiska samarbetet på regeringssidan. Delegationspresidiet deltog också i de delegationspresidiemöten som talmannen kallade till under året, mellan talmannen, utrikesutskottets presidium och delegationspresidierna.

Seminarier

Som kunskapshöjande aktiviteter och fördjupning om aktuella arktiska frågor arrangerade delegationen flera seminarier i riksdagen under 2025. I maj anordnade delegationen till exempel ett seminarium med rubriken ”Varför är en ny forskningsisbrytare en viktig samhällsinvestering?”. Bakgrunden till seminariet var att isbrytaren Oden, som i över 30 år varit en av världens främsta plattformar för polarforskning, närmar sig pensionen, och samtidigt står samhället inför en ny verklighet där klimatförändringar och geopolitisk utveckling kräver stark närvaro och årstidsoberoende forskning i både Arktis och Antarktis. Seminariets utgångspunkt var att en ny forskningsisbrytare kan vara avgörande för att säkra Sveriges ledande position inom polarforskning och oberoende. Deltagande panellister vid seminariet var direktören för Polarforskningssekretariatet, utredare vid Utbildningsdepartementet och Utrikesdepartementet, forskningsledare vid Totalförsvarets forskningsinstitut samt en representant för Försvarsmakten.

I oktober anordnade delegationen årets andra seminarium i riksdagen, denna gång på temat ”Är livsmedelsberedskapen tillräcklig?”. Bakgrunden till

seminariet var att frågan om matförsörjning i arktiska områden blir både mer aktuell och mer komplex i takt med att klimatet förändras, geopolitiska spänningar ökar och försörjningskedjor förändras. Utgångspunkten var att frågan om hållbar livsmedelsproduktion och livsmedelsförsörjning är en viktig del av samhällets krisberedskap i arktiska regioner – som ofta präglas av varierande klimatförhållanden, långa transporter och sårbar infrastruktur. Under seminariet diskuterades utmaningar och möjligheter inom området samt potentiella framtidsscenarier. Medverkande panellister var en representant för Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, regionchefen för Svenska Jägarförbundet samt vd:ar från två företag: Polarbröd och Nyhléns Hugosons.

Studieresor

Delegationen genomförde under året två studieresor inom Sverige med fokus på arktiska frågor ur olika perspektiv. I mars anordnades en studieresa till Luleå på temat säkerhet och beredskap samt forskning i Arktis. På programmet stod besök på Polarforskningssekretariatets kontor, där mötet fokuserades på utredningen om ett nytt polarforskningsfartyg. Under studieresan hade delegationen även ett möte med Luleå tekniska universitet för att få information bland annat om forskningsprogrammet om markkonflikter och The Arctic Six, som är ett partnerskap mellan sex nordliga universitet. Delegationen hade också ett lunchmöte med Carina Sammeli (S), kommunstyrelsens ordförande i Luleå, som berättade om samarbetet inom Arctic Mayors' Forum. I programmet ingick också besök på Bergsstatens kontor samt på Kustbevakningen i Luleå, det sistnämnda för information bland annat om miljöbevakning i arktiskt klimat. Lotta Finstorp (M), landshövding i Norrbottens län, tog även emot delegationen för ett middagsmöte på residenset.

Delegationen gjorde i september årets andra studieresa, denna gång till Kungshamn (Sotenäs kommun) och Fiskebäckskil (Lysekils kommun) på temat hållbar avfallshantering och forskning i Arktis. I Kungshamn besökte delegationen Sotenäs Marina Återvinningscentral (MÄVC) tillsammans med bland annat kommunalrådet och kommunens utvecklare. Dessutom besökte delegationen Sotenäs kommunhus för att få information och företaget Renahav (Smögenlax). I Fiskebäckskil gjorde delegationen ett besök på Kristineberg Center för marin forskning och innovation och mötte dess föreståndare samt forskare.

9.2 Den permanenta arktiska parlamentarikerkommittén

Den permanenta arktiska parlamentarikerkommittén (Standing Committee of Parliamentarians of the Arctic Region, SCPAR) bildades 1994 och är konferensens fasta politiska organ. En av huvudfrågorna när kommittén bildades var etablerandet av ett samarbete på regeringssidan, vilket förverkligades i och med att Arktiska rådet inrättades 1996. Den permanenta arktiska parlamen-

tarikerkommittén stöder aktivt Arktiska rådets arbete och deltar i rådets möten i egenskap av observatör.

Kommittén upprätthåller arbetet, verkställer besluten mellan de arktiska parlamentarikerkonferenserna och förbereder nästkommande konferens. Kommittén verkar också för att främja det arktiska samarbetet på såväl nationell som internationell nivå. I kommitténs möten deltar representanter för ursprungsbefolkningarna med status som permanenta deltagare samt observatörer, varav Nordiska rådet och Västnordiska rådet har en särskilt aktiv roll. Vid den permanenta arktiska parlamentarikerkommitténs möten förs en dialog om aktuella frågor för regionen och om utmaningar och möjligheter. Som ett led i förberedelserna för nästkommande konferens kan kommittén utse rapportörer som förbereder de teman som ska behandlas. Varken konferensen eller kommittén har någon gemensam budget, utan deltagandet finansieras helt av de enskilda parlamenten.

SCPAR möttes två gånger under 2025. Det första SCPAR-mötet ägde rum i Tromsø i Norge. På dagordningen vid SCPAR-mötet stod bland annat diskussioner om relationerna mellan Grönland och USA och om den senaste händelseutvecklingen med anledning av USA:s president Donald Trumps uttalanden. Ordföranden för Arktiska rådets senior arctic officials deltog och gav en uppdatering om det norska ordförandeskapet för Arktiska rådet. Även generalsekreteraren för Arctic Mayors' Forum deltog med en presentation.

SCPAR:s och Arktiska rådets permanenta deltagare och urfolksorganisationer deltog sedvanligt, denna gång med representanter för Inuit Circumpolar Council (via länk) och Samerådet. En presentation gavs också om Norges sannings- och försoningskommission, tillsatt av Stortinget. På dagordningen stod även presentationer av University of the Arctic (UArctic) om forskning i Arktis och om det Memorandum of Understanding som signerats mellan UArctic och CPAR. Vidare hölls presentationer och diskussioner på olika teman – ett om djuphavsgruvdrift i Norge och ett annat om kritiska råmaterial i Arktis, det sistnämnda med deltagande av direktören för Arctic Economic Council. En presentation hölls även av Tromsø universitet om det så kallade Coatprojektet (Climate-ecological Observatory for Arctic Tundra), ett norskt forskningsprojekt med fokus på arktisk tundra, klimatförändringar och påverkan på arktiska ekosystem. En annan presentation hölls av direktören för International Centre for Reindeer Husbandry. Den handlade om forskning och initiativ kopplade till renskötsel.

Vid mötet presenterade också arbetsgruppen som tillsatts för att se över SCPAR:s arbetsordning (The Rules of Procedure of Arctic Parliamentarians) sitt arbete.

SCPAR:s medlemmar och observatörer fick sedvanligt också rapportera från sina respektive länder om aktuella frågor som rör CPAR-samarbetet.

Deltagarna hade också ett gemensamt möte med deltagare från Arctic Council Youth Conference i anslutning till mötet.

Det andra SCPAR-mötet under året ägde rum i Uleåborg i Finland, i september. Mötet fokuserades bland annat på huvudfrågorna 6G-teknologi,

energiförsörjning och beredskap. Kommitténs ärenden fokuserades också på den aktuella situationen i fråga om Grönland och USA. Presentationer hölls av urfolksorganisationer samt SCPAR:s och Arktiska rådets permanenta deltagare. Vid mötet deltog representanter för Sametinget och via länk Inuit Circumpolar Council.

Vidare hölls presentationer och diskussioner på temat Preparedness in the Arctic Environment samt Energy supply in the Arctic: Green transition and the use of hydrogen.

En annan dagordningspunkt var Challenges and Opportunities for 6G in the Arctic. Vidare rapporterades det från det danska ordförandeskapet i Arktiska rådet. SCPAR:s medlemmar och observatörer fick sedvanligt också rapportera från sina respektive länder om aktuella frågor som rör CPAR-samarbetet. I sin egenskap som CPAR:s klimatrapportör informerade Alexandra Anstrell (M) bland annat om en ny rapport som beskriver hur lagstiftningarna som rör mikroplast ser ut – en jämförelse som gjorts mellan EU och de arktiska länderna.

Två studiebesök gjordes också i samband med mötet. Det ena fokuserades på återvinning i Arktis, då företaget Kiertokaari Oy i Uleåborgs region besöktes. Det andra studiebesöket gjordes på en renfarm, där SCPAR:s medlemmar fick information om den finländska rennäringen.

9.3 Övrig verksamhet

Möten och andra aktiviteter

Andra möten och konferenser som delegationens medlemmar deltagit i under året har varit Arctic Frontiers i Tromsø, Norge, Arctic Circle Assembly i Reykjavik, Island, samt den tredje upplagan av Antarctic Parliamentary Assembly, i Wellington, Nya Zeeland.

Representanter för CPAR-delegationen har också inbjudits att medverka som talare och panelister vid olika arrangemang under året, bland annat under ett seminarium i riksdagen om polarforskning och geopolitik som anordnades av Sällskapet riksdagsledamöter och forskare i samverkan med Kungliga Vetenskapsakademien.

Ytterligare information om det arktiska parlamentarikersamarbetet finns på <https://arcticparl.org/>.

BILAGA 1

Förteckning över rekommendationer och interna beslut

Antagna rekommendationer 2025

Presidiet

Rek. 5/2025 Nordiska ministerrådets budget 2026

Utskottet för ett hållbart Norden

Rek. 1/2025 Minskat matsvinn i detaljhandeln

Rek. 8/2022 Polarbränslen för ett välmående Arktis

Utskottet för kunskap och kultur

Rek. 2/2025 Att synliggöra de nordiska prisutdelningarna

Rek. 3/2025 Ett tryggt digitalt Norden för barn och unga

Rek. 9/2022 Att öka både produktionen av samiska läromedel och utbildningen av samiska lärare

Rek. 10/2025 Att öka både produktionen av samiska läromedel och utbildningen av samiska lärare

Rek. 11/2025 Public service-medier

Rek. 12/2025 Nordiskt samarbete om att stötta oberoende journalistik

Utskottet för tillväxt och utveckling

Rek. 13/2022 Gemensamma nordiska digitala lösningar

Rek. 14/2025 Samarbete mellan Norges, Sveriges och Finlands regeringar för att ta fram en fast logistikförbindelse från Atlantkusten i Norge till sydöstra Finland

Utskottet för välfärd i Norden

Rek. 4/2025 Mer jämställdhet i klimatpolitiken

Rek. 6/2025 Framtidens äldreomsorg i Norden

Rek. 7/2025 En nordisk insats för jämställdheten och jämlikheten

Samtliga dokument finns på Nordiska rådets webbplats: www.norden.org.

BILAGA 2

Missiv parlamentariska Östersjökonferensen

2026-03-01

Nordiska rådets svenska delegation

Redogörelse för verksamheten inom den parlamentariska Östersjökonferensen 2025

Riksdagens delegation till den parlamentariska Östersjökonferensen godkände den 1 mars 2026 redogörelsen för verksamheten inom den parlamentariska Östersjökonferensen (Baltic Sea Parliamentary Assembly, BSPC) 2025.

Redogörelsen översänds för att bifogas Nordiska rådets svenska delegations redogörelse om verksamheten under 2025.

Vänliga hälsningar,

Staffan Eklöf (SD)
Ordförande för riksdagens delegation till den parlamentariska
Östersjökonferensen (BSPC)

BILAGA 3

Missiv arktiska parlamentarikerkonferensen

SVERIGES
RIKSDAG

2026-03-01

Nordiska rådets svenska delegation

Redogörelse för verksamheten inom den arktiska parlamentarikerkonferensen 2025

Riksdagens delegation till den arktiska parlamentarikerkonferensen godkände den 1 mars 2026 redogörelsen för verksamheten inom den arktiska parlamentarikerkonferensen (Conference of Parliamentarians of the Arctic Region, CPAR) 2025.

Redogörelsen översänds för att bifogas Nordiska rådets svenska delegations redogörelse om verksamheten under 2025.

Vänliga hälsningar,

Alexandra Anstrell (M)

Ordförande för riksdagens delegation till den arktiska parlamentarikerkonferensen (CPAR)